

სააქციო
საზოგადოება ხალიკ
ბანკი საქართველო

ფინანსური ანგარიშგება
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
წლისათვის

დასურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

სარჩევი

გვერდი

ხელმძღვანელების პასუხისმგებლობის ანგარიში 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე	1
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	2-3
ფინანსური ანგარიშგება 2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის:	
სრული მოგება-ზარალის ანგარიში	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში	7-8
ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანდართული შენიშვნები	9-50

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობის ანგარიში 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და დამტკიცებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად ასახავს დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს („ბანკი“) ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის მიერ წარმოებული ოპერაციების შედეგებს, ფულადი სახსრების მოძრაობასა და კაპიტალში ცვლილებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია:

- მართებული ბუღალტრული პრინციპების არჩევასა და მათ თანმიმდევრულად შესრულებაზე;
- ინფორმაციის წარდგენაზე, ბუღალტრული პოლიტიკების ჩათვლით, რომელიც უზრუნველყოფს მართებულ, საიმედო, შესადარის და გასაგებ ინფორმაციას;
- დამატებითი ინფორმაციის წარდგენის უზრუნველყოფაზე, იმ შემთხვევაში, თუ ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების სპეციფიური მოთხოვნები არ არის საქმარისი იმისათვის, რომ მომხმარებელმა გააანალიზოს კონკრეტული გარიგების, და სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე; და
- ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე მუშაობის უნარის შეფასებაზე.

ხელმძღვანელობა აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- ბანკში ეფექტური და მყარი შიდა კონტროლის სისტემის შემუშავებაზე, დანერგვასა და შენარჩუნებაზე;
- ისეთი ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე, რომელიც წარმოადგენს და ხსნის ბანკის გარიგებებს და ნებისმიერ დროს უზრუნველყოფს ბანკის ფინანსური მდგომარეობის საქმარისი სიზუსტით წარდგენას და ფასს-ის მოთხოვნებთან ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობას;
- სავალდებულო ბუღალტრული ჩანაწერების წარმოებაზე საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული სტანდარტების შესაბამისად;
- ბანკის აქტივების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად საჭირო ქმედებების განხორციელებაზე; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების თავიდან აცილებასა და აღმოჩენაზე.

2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ დამტკიცებულია გამოსაშვებად 2012 წლის 10 აპრილს.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

**გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩიაძე**

*10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო*

**მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი**

*10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო*

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს:

დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ

ჩვენ ჩავატარეთ დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველოს („ბანკი“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მასთან დაკავშირებული სრული მოგება-ზარალის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშებს 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის და ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკის ძირითადი პრინციპებისა და სხვა ახსნა-განმარტებითი შენიშვნების მოკლე მონახაზს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ბანკის ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, და შიდა კონტროლის სისტემის უზრუნველყოფაზე, რომელიც ხელმძღვანელობის მიერ მიიჩნევა აუცილებლად ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს შეცდომით და თაღლითობით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჩვენს მიერ ჩატარებულ აუდიტზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრება ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. ეს სტანდარტები მოითხოვს, რომ ჩვენი სამუშაო შეესაბამებოდეს ეთიკის ნორმებს და აუდიტის იმგვარად დაგეგმვასა და ჩატარებას, რომ მივიღოთ უტყუარი რწმუნება იმისა, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს არსებით უზუსტობას.

აუდიტი მოიცავს გარკვეული პროცედურების ჩატარებას ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებსა და განმარტებებზე აუდიტორული მტკიცებულების მოსაპოვებლად. შერჩეული პროცედურები დამოკიდებულია აუდიტორის პროფესიულ მსჯელობაზე, რომელიც მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად წარმოქმნილი არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასებას. ამ რისკების შეფასებისას არსებული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურების შემუშავებისთვის, მაგრამ არა ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე დასკვნის გაკეთების მიზნით, აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის სისტემებს, რომლებიც საჭიროა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აუდიტი ასევე ითვალისწინებს გამოყენებული ბუღალტრული პოლიტიკებისა და ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული ბუღალტრული დაშვებების შესაფერისობისა და ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას მთლიანობაში.

ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ აუდიტის დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

10 აპრილი 2012

თბილისი, საქართველო

დასურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

სრული მოგება-ზარალის ანბარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი	4, 24	3,784	1,441
საპროცენტო ხარჯი	4, 24	(1,103)	(268)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე ბაზვასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯამდე		2,681	1,173
საპროცენტო შემოსავლების მქონე აქტივების გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი	5	(150)	(58)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,531	1,115
წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	6	109	27
საკომისიო შემოსავლები	7	92	58
საკომისიო ხარჯები	7	(71)	(56)
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი სხვა ოპერაციებზე	5	(8)	-
სხვა შემოსავლები/ხარჯები	8	547	5
წმინდა არასაპროცენტო შემოსავალი		669	34
საოპერაციო შემოსავალი		3,200	1,149
საოპერაციო ხარჯები	9, 24	(3,618)	(3,759)
ზარალი მოგების გადასახადამდე		(418)	(2,610)
მოგების გადასახადი სარგებელი	10	48	273
სულ სრული ზარალი		(370)	(2,337)

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩიაძე

10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი

10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო

9-50 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
აქტივები:			
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	11	2,220	1,533
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	12, 24	8,762	658
კლიენტებზე გაცემული სესხები	13, 24	18,447	10,058
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	14	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	15	9,931	14,153
ძირითადი საშუალებები	16	6,617	4,104
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	10	796	748
არამატერიალური აქტივები	17	1,275	1,355
სხვა აქტივები	18	181	1,952
სულ აქტივები		48,283	34,615
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები:			
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	19	15,893	3,444
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	20, 24	8,209	6,690
სხვა ვალდებულებები	21	286	216
სულ ვალდებულებები		24,388	10,350
კაპიტალი:			
სააქციო კაპიტალი	22	31,000	31,000
დაგროვილი ზარალი		(7,105)	(6,735)
სულ კაპიტალი		23,895	24,265
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		48,283	34,615

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე
10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი
10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო

9-50 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

დასურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიში
 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 (ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	სააქციო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	სულ კაპიტალი
დეკემბერი 31, 2009	22	31,000	(4,398)	26,602
სულ სრული ზარალი წლისათვის		-	(2,337)	(2,337)
დეკემბერი 31, 2010		31,000	(6,735)	24,265
სულ სრული ზარალი წლისათვის		-	(370)	(370)
დეკემბერი 31, 2011		31,000	(7,105)	23,895

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

**გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე**

10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო

**მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი**

10 აპრილი 2012
თბილისი, საქართველო

9-50 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

დასურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

	შენიშვნა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებუ- ლი წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებუ- ლი წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საოპერაციო საქმიანობიდან:			
ზარალი მოგების გადასახადამდე		(418)	(2,610)
უნაღლო ელემენტების კორექტირება:			
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი			
საპროცენტო სარგებლის მქონე აქტივებზე		150	58
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯი სხვა ოპერაციებზე		31	-
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილებით მიღებული მოგება		(109)	(27)
ცვეთა და ამორტიზაცია		394	673
ცვლილება წმინდა საპროცენტო დარიცხვაში		(276)	(372)
სხვა აქტივების რეზერვის შეცვლით მიღებული შემოსავალი		(1,414)	-
დაუმთავრებელი მშენებლობის აღიარებიდან მიღებული გადაფასების ზარალი		882	-
ფულადი სახსრების გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან, საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებების ცვლილებებამდე		(760)	(2,278)
საოპერაციო აქტივებისა და ვალდებულებების ცვლილებები (ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:			
მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში		(875)	(232)
მოთხოვნები ბანკების მიმართ		(8,300)	290
კლიენტებზე გაცემული სესხები		(8,424)	(9,718)
სხვა აქტივები		(148)	(4)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:			
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		12,440	5,513
ვალდებულებები ბანკების მიმართ		1,538	3,442
სხვა ვალდებულებები		39	(22)
ფულადი სახსრების წმინდა გადინება საოპერაციო საქმიანობიდან		(4,490)	(3,009)

დასურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიში
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის (ბაზრძელება)
(ათასობით ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული)

	შენიშენა	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებუ- ლი წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებუ- ლი წლისათვის
ფულადი სახსრების მოძრაობა საინვესტიციო საქმიანობიდან:			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(342)	(13)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(24)	(16)
შემოსულობები დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების გაყიდვიდან		4,327	1,844
ფულადი სახსრების წმინდა შემოდინება საინვესტიციო საქმიანობიდან		3,958	1,815
ფულსა და ფულის ექვივალენტებზე უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი		131	26
წმინდა კლება ფულსა და ფულის ექვივალენტებში		(398)	(1,168)
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის დასაწყისი	11	1,910	3,078
ფული და ფულის ექვივალენტები, წლის ბოლოს	11	1,512	1,910

2011 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ მიღებულმა და გადახდილმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 1,170 ათასი და 3,575 ათასი ლარი.

2010 წლის განმავლობაში ბანკის მიერ მიღებულმა და გადახდილმა პროცენტმა შესაბამისად შეადგინა 253 ათასი და 1,018 ათასი ლარი.

დირექტორთა საბჭოს სახელით:

გენერალური დირექტორი
ნიკოლოზ გეგუჩაძე

10 აპრილი 2012
 თბილისი, საქართველო

მთავარი ბუღალტერი
გულნარა მარშანიშვილი

10 აპრილი 2012
 თბილისი, საქართველო

9-50 გვერდებზე თანდართული შენიშვნები წარმოადგენს მოცემული ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს.

დახურული სააქციო საზოგადოება ხალიკ ბანკი საქართველო

ფინანსურ ანგარიშგებასთან არსებული შინაშენები
2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
(ათასობით ლარში)

1. ორგანიზაცია

დახურული სს ხალიკ ბანკი საქართველო („ბანკი“) არის დახურული სააქციო საზოგადოება, რომელიც საქართველოში რეგისტრირებულია 2008 წლის 29 იანვარს. ბანკის საქმიანობას არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი („სებ“). ბანკი საკუთარ საქმიანობას ახორციელებს საბანკო საქმიანობის №0110246 გენერალური ლიცენზიის საფუძველზე. ბანკის ძირითად საქმიანობას წარმოადგენს კომერციული საქმიანობა, ოპერაციები ფასიანი ქაღალდებით, უცხოური ვალუტით ვაჭრობა, სესხების და გარანტიების გაცემა და დეპოზიტების მოზიდვა.

ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, კოსტავას ქუჩა №74.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნდა ორი ფილიალი საქართველოში.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის აქციონერებს წარმოადგენდნენ.

	<u>დეკემბერი 31,</u> <u>2011, %</u>	<u>დეკემბერი 31,</u> <u>2010, %</u>
აქციონერი		
პირველი დონის აქციონერი:		
სს ყაზახეთის ხალიკ ბანკი	100%	100%
სულ	100%	100%

სს ყაზახეთის ხალიკ ბანკი საბოლოოდ ექვემდებარება ტიმურ კულიბაიევისა და დინარა კულიბაიევის კონტროლს.

2. ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები

შესაბამისობის ანგარიში

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბუჯოს (“ბასსს”) მიერ დამტკიცებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა (“ფასს”) და ფინანსური ანგარიშგების ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის (“ფაისკ”) მიერ გამოცემული ინტერპრეტაციების შესაბამისად.

წარდგენის კრიტერიუმის სხვა საფუძვლები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმის გათვალისწინებით, რომ ბანკი წარმოადგენს ფუნქციონირებად საწარმოს და ახლო მომავალში გააგრძელებს მუშაობას.

ხალიკ ბანკი საქართველოს ხელმძღვანელობის უმთავრეს მიზანს წარმოადგენს 2012 წელს კლიენტთა ბაზის გაზრდა. დიდი ძალისხმევა ჩაიდო ჯანსაღი და დაბალრისკიანი ბიზნესის შეფასებასა და შერჩევაში, რაც მნიშვნელოვანია ბანკის გრძელვადიანი განვითარებისა და გაწეული მომსახურების მაღალი დონის უზრუნველყოფისათვის. შედეგად, ბანკმა გახსნა ფილიალი ბათუმში და მოიზიდა ბევრი კორპორატიული კლიენტი, რამაც ასევე გაზარდა საცალო სექტორი.

ზრდა იგეგმება როგორც საცალო, ასევე კორპორატიულ ბიზნეს სეგმენტში როგორც ადგილობრივი, ასევე ყაზახური საწარმოების მხრივ. თუმცა განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება ყაზახურ ბიზნეს ჯგუფებზე საქართველოში.

ბანკის სესხების გაცემის სტრატეგია ამახვილებს ყურადღებას პოტენციური კლიენტების გადმოხრებაზე კონკურენტული პირობების შეთავაზების გზით. ამ სტრატეგიის განხორციელება მომსახურების მაღალი დონის უზრუნველყოფის გზით, განსაკუთრებით მცირე და საშუალო ბიზნესთან მიმართებაში, დაბალი განაკვეთებისა და მიმზიდველი დაფინანსების პირობების შეთავაზებით, წარმოადგენს ბანკის სტრატეგიის წარმატებით განხორციელების ერთ-ერთ წინაპირობას. ხელმძღვანელობის აზრით აღნიშნული სტრატეგიის უზრუნველყოფა ხელს შეუწყობს ბანკის გრძელვადიანი მიზნებისა და მისიის განხორციელებას.

ბანკმა შეიმუშავა საქართველოში 2010 და 2011 წლისათვის არსებული პროდუქტები და ამჟამად შეუძლია ისეთი ფინანსური მომსახურების შეთავაზება, როგორცაა სესხები, დეპოზიტები, სწრაფი გადარიცხვები, პლასტიკური ბარათები, ვაჭრობის დაფინანსება, ინტერნეტ ბანკინგი და სხვა. 2012 წლის მიზანია მომსახურების გაუმჯობესება, ახალი პროდუქტების დანერგვა და გაყიდვის სხვა საშუალებებისა მოძიება. კონკრეტულად, წლის მეორე ნახევარში დაარსდება სათაო ოფისი და ფილიალი და შემოდებული იქნება საცალო ბიზნესში ინტერნეტ ბანკინგის გამოყენება. ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ 2012 წლის ბოლოს ბანკის მოგება გაუთანაბრდება ხარჯებს.

ბანკის მიერ შემუშავებულ სტრატეგიას მხარს უჭერს 100%-ის მფლობელი აქციონერი (შენიშვნა 1), რომელიც დაინტერესებულია ბანკის განვითარებით და საჭიროების შემთხვევაში მას გაუწევს სათანადო მხარდაჭერას. სს ხალიკ ბანკი (აქციონერი), ბანკის აქციონერი და მისი შვილობილი კომპანიები უზრუნველყოფენ საცალო და კორპორატიულ საბანკო მომსახურებას ძირითადად ყაზახეთში, რუსეთში, ყირგიზეთსა და საქართველოში და საპენსიო აქტივების მართვასა და მომსახურების დაზღვევას ყაზახეთში.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათასობით ლარში, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების კონცეფციის საფუძველზე გარდა ფინანსური ინსტრუმენტებისა რომლებიც ქვემოთ მოცემული ბუღალტრულ პოლიტიკების თანახმად გაზომილია რეალური ღირებულებით. ისტორიული ღირებულება ზოგადად ეფუძნება აქტივების სანაცვლოდ გადახდილი ანაზღაურების რეალურ ღირებულებას.

ბანკი რომელიც დარეგისტრირებულია საქართველოში ახორციელებს მის ბუღალტრულ საქმიანობას საქართველოს კანონმდებლობისა და ფასს-ის შესაბამისად.

ბანკი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშს წარადგენს ლიკვიდობის მიხედვით. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში (მიმდინარე) ან 12 თვეზე მეტი დროის განმავლობაში (გრძელვადიანი) აღდგენის ან ანგარიშსწორების ანალიზი წარმოდგენილია 27-ე შენიშვნაში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები იქითება და წმინდა თანხით აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ბანკს აქვს იურიდიული უფლება განახორციელოს აღიარებული თანხების გაქვითვა და განზრახული აქვს მოახდინოს აქტივის ჩათვლა წმინდა ღირებულებით ან ერთდროულად მოახდინოს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების დაფარვა.

ბანკი მოგება-ზარალის ანგარიშში არ ქვითავს შემოსავლებსა და ხარჯებს, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გაქვითვა მოითხოვება რომელიმე სტანდარტით ან ინტერპრეტაციით და შესაბამისად ასახულია ბანკის ბუღალტრულ პოლიტიკაში.

ქვემოთ წარმოდგენილია ბუღალტრული აღრიცხვის ძირითადი პოლიტიკები.

შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება

საპროცენტო შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარება ხდება დარიცხვის მეთოდით და აისახება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების (ან ფინანსური აქტივების და ან ვალდებულებების ჯგუფის) ამორტიზირებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო შემოსავალი, ან ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების, ან შემოდინების დისკონტირებას ფინანსური აქტივის, ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა მიმდინარე ღირებულებამდე ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო სასარგებლო მოხმარების პერიოდის ამოწურვამდე, ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

მას შემდეგ, რაც ფინანსური აქტივი, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფი ჩამოიწერება (ნაწილობრივ ჩამოიწერება) გაუფასურების შედეგად მიღებული დანაკარგების გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება იმ საპროცენტო განაკვეთით ხორციელდება, რომელიც გაუფასურების დანაკარგების დადგენის მიზნით მოსალოდნელი ფულადი სახსრების დისკონტირებისათვის გამოიყენება.

სხვა შემოსავლების აღიარება

საკომისიო შემოსავლების აღიარება

სესხის საკომისიო გადასახადი ექვემდებარება გადავადებას მასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე. სადაც შესაძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიო გადავადდება დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებთან ერთად და კორექტირდება სესხის ეფექტურ ამონაგებზე. სადაც შეუძლებელია რომ სასესხო ვალდებულებამ წარმოშვას კონკრეტული სასესხო ხელშეკრულების გაფორმება, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში სასესხო ვალდებულების დარჩენილი პერიოდის განმავლობაში. როდესაც სასესხო ვალდებულების ხელშეკრულების ვადა იწურება ყველანაირი სასესხო ხელშეკრულების გაფორმების გარეშე, სასესხო ვალდებულების საკომისიოს აღიარება ხდება მოგებასა და ზარალში ვადის ამოწურვის დღეს. სასესხო მომსახურების საკომისიოს შემოსავლად აღიარება ხდება მომსახურების გაწევის დროს. ყველა სხვა საკომისიოს აღიარება ხდება მომსახურების გაწევისას.

ფული და ფულის ექვივალენტები

ფული და ფულის ექვივალენტები მოიცავს ფულს საღაროში, თავისუფალ სახსრებს საკორესპონდენტო და ვადიან სადეპოზიტო ანგარიშებზე საქართველოს ეროვნულ ბანკში და ბანკებზე გაცემულ ავანსებს 90 დღემდე დაფარვის საწყისი ვადით, რომელთა კონვერტაცია ფულად სახსრებად შესაძლებელია მოკლე ვადაში და რომლებიც ითვლება ლიკვიდურად, გარდა პლასტიკური ბარათებით ოპერაციებისთვის განკუთვნილი საგარანტიო დეპოზიტებისა.

ფულადი სახსრების მოძრაობის განსაზღვრის მიზნით, საქართველოს ეროვნულ ბანკში მინიმალური სავალდებულო დეპოზიტის გამოყენების შეზღუდვის გამო იგი არ განეკუთვნება ფულსა და ფულის ექვივალენტებს.

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ასახვა ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ხდება მაშინ, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეგულარული ხასიათის შესყიდვისა და გაყიდვის აღიარება ხორციელდება ანგარიშსწორების თარიღის მდგომარეობით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თავდაპირველი აღიარება ხორციელდება რეალური ღირებულებით. გარიგების ღირებულება რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შესყიდვას და გამოშვებას (მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აღიარებული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გარდა) ემატება, ან აკლდება ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებას თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგ კატეგორიებად: 'დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები', 'გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები' და 'სესხები და მოთხოვნები'. კლასიფიკაცია დამოკიდებულია ფინანსური აქტივების სპეციფიკასა და დანიშნულებაზე და განისაზღვრება თავდაპირველი აღიარებისას.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები წარმოადგენს არადერივატიულ ფინანსურ აქტივებს განსაზღვრადი ან ფიქსირებული გადახდებით. ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული ფასიანი ქაღალდები დაფარვის ვადის დადგომამდე. ასეთი ფასიანი ქაღალდების ასახვა ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდზე დაფუძნებული ამორტიზებული ღირებულებით, გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით.

იმ შემთხვევაში თუ ბანკი იძულებული იქნება დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები (გამონაკლისი სპეციფიური გარემოებების გარდა) დაფარვის ვადამდე გაყიდოს, ან მოახდინოს მათი რეკლასიფიკაცია, ამას მთელ კატეგორიაზე ექნება გავლენა და საჭირო გახდება მათი რეკლასიფიკაცია გასაყიდად არსებულად. უფრო მეტიც, შემდეგი ორი წლის განმავლობაში ბანკს აეკრძალება ნებისმიერი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაცია დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციების სახით.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები წარმოადგენს არადერივატიულ აქტივებს, რომლებიც ან გასაყიდად არის გამიზნული, ან არ კლასიფიცირდება როგორც (ა) სესხები და მოთხოვნები, (ბ) დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები.

ბანკს გააჩნია ინვესტიციები, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე მაგრამ კლასიფიცირებულია, როგორც გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები და წარმოდგენილია თვითღირებულებით გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით თითოეული ანგარიშგების პერიოდის დასარულისათვის, ვინაიდან ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მათი რეალური ღირებულების განსაზღვრა ვერ ხერხდება.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და სხვა მოთხოვნები განსაზღვრული ან ფიქსირებული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე, კლასიფიცირდება როგორც „სესხები და მოთხოვნები“. სესხები და მოთხოვნები გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავალი აღიარებას ექვემდებარება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გარდა იმ მოკლევადიანი მოთხოვნების პროცენტისა, რომელიც არ არის არსებითი.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურების საფუძვლის შეფასება ხდება ანგარიშგების თითოეული პერიოდის ბოლოსათვის. ფინანსური აქტივები გაუფასურებულად ითვლება, როდესაც ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არსებობს იმის ობიექტური საფუძველი, რომ ერთი, ან რამდენიმე გარემოება გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივებიდან მოსალოდნელი ფულადი სახსრების შემოდინებაზე.

გასაყიდად არსებულ ინვესტიციების გაუფასურების ობიექტურ მანიჭებლად ითვლება ფასიანი ქაღალდის რეალური ღირებულების მნიშვნელოვანი, ან ხანგრძლივი შემცირება თვითღირებულებასთან შედარებით.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივის შემთხვევაში გაუფასურების ობიექტური მანიჭებულობები მოიცავს:

- გამომშვების, ან კონტრაგენტის მნიშვნელოვანი ფინანსურ სირთულეებს; ან
- ხელშეკრულების დარღვევას, რაც გულისხმობს პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადახდის უუნარობას, ან თავის არიდებას; ან
- პროცენტის, ან ძირითადი თანხის გადაუხდელობას; ან

- მსესხებლის გაკოტრებას, ან ფინანსურ რეორგანიზაციას; ან
- ფინანსური სირთულეების გამო ფინანსური აქტივის მოქმედი ბაზრის გაუქმებას.

ფინანსური აქტივების გარკვეული კატეგორიის შემთხვევაში, მაგალითად როგორცაა სესხები და მოთხოვნები, აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის გაუფასურებული, დამატებით ფასდება ჯგუფური გაუფასურების თვალსაზრისით. სესხებისა და მოთხოვნების გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მოიცავს ბანკის წარსულ გამოცდილებას გადახდებთან მიმართებაში, პორტფელში ვადაგადაცილებული გადახდების რაოდენობის ზრდასა და ეროვნული, ან ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების თვალსაჩინო ცვლილებებს, რომლებიც პირდაპირ კავშირშია მოთხოვნების ამოუღებლობასთან.

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურება განისაზღვრება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის.

თვითღირებულებით ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების რეზერვი განისაზღვრება როგორც სხვაობა ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და მსგავსი ფინანსური აქტივების უკუგების მიმდინარე საბაზრო განაკვეთით დისკონტირებულ მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებას შორის. ასეთი გაუფასურების რეზერვი არ ექვემდებარება კორექტირებას მომავალ პერიოდებში.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება პირდაპირ მცირდება გაუფასურების დანაკარგებით გარდა სესხებისა და მოთხოვნებისა, სადაც საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების ანგარიშის გამოყენებით. როდესაც სესხის, ან მოთხოვნის ამოღების შესაძლებლობა ამოწურულია იგი ჩამოწერება სარეზერვო ანგარიშის გამოყენებით. წინათ ჩამოწერილი შესაბამისი თანხების აღდგენა დაკრედიტდება სარეზერვო ანგარიშზე. გაუფასურების რეზერვის საბალანსო ღირებულების ანგარიშის ცვლილება აისახება მოგებასა და ზარალში.

სესხები, რომელთა პირობები შეიცვალა

სადაც შესაძლებელია ბანკი ცდილობს უზრუნველყოფის დასაკუთრების მაგივრად მოახდინოს სესხის რესტრუქტურისა. ეს შეიძლება მოიცავდეს გადახდის გრაფიკის გაზრდასა და ახალი სესხის პირობებზე შეთანხმებას. პირობების შეცვლის შემდეგ ნებისმიერი გაუფასურება ფასდება თავდაპირველი საპროცენტო გადაკვეთის გამოყენებით, როგორც გამოითვლებოდა პირობების მოდიფიკაციამდე და სესხი აღარ ითვლება გადავადებულად. ხელმძღვანელობა მუდმივად განიხილავს სესხებს რომელთა პირობები შეიცვალა, რათა უზრუნველყოს კრიტერიუმებთან შესაბამისობა და მომავალში გადახდების დაწყება. სესხები კვლავ ექვემდებარება ინდივიდუალურ ან ჯგუფურ შეფასებას გაუფასურების თვალსაზრისით, რაც გამოითვლება სესხის თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით.

როდესაც გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივი მიჩნეულია გაუფასურებულად, სრულ მოგება-ზარალში აღიარებული დაგროვილი მოგება ან ზარალი რეკლასიფიცირებულია მოგება-ზარალში შესაბამის პერიოდში.

იმ შემთხვევაში, თუ ამორტიზებული ღირებულებით ასახული ფინანსური აქტივების გაუფასურების დანაკარგების თანხის შემცირება აღიარების მომდევნო პერიოდში ობიექტურად შეიძლება დაუკავშირდეს გაუფასურების აღიარების შემდგომ მოვლენებს, თავდაპირველად აღიარებული გაუფასურების დანაკარგები კორექტირდება მოგებასა და ზარალში იმ ოდენობით, რომ ინვესტიციების საბალანსო ღირებულებამ გაუფასურების რეზერვის კორექტირების თარიღისათვის არ გადააჭარბოს იმ ამორტიზებულ ღირებულებას, რომელიც იქნებოდა გაუფასურების არ აღიარების შემთხვევაში.

სესხების და ავანსების ჩამოწერა

სესხებისა და ავანსების ამოღების შეუძლებლობის შემთხვევაში, მათი ჩამოწერა ხდება სესხების გაუფასურების დანაკარგის რეზერვის გამოყენებით. სესხები და ავანსები ექვემდებარება ჩამოწერას იმ შემთხვევაში, თუ ხელმძღვანელობამ ამოწურა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ამოღების ყველა შესაძლებლობა და მოახდინა ყველა შესაძლო უზრუნველყოფის რეალიზება.

წინა პერიოდში ჩამოწერილი თანხების აღდგენა ხდება ფინანსური აქტივების გაუფასურების გაქვითვით, და აისახება სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში აღდგენის პერიოდში.

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან სადაც შეესაბამება ფინანსური აქტივების ნაწილის, ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება შეწყდება, როდესაც:

- აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლების ვადა ამოიწურა;
- ბანკმა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება გადასცა, ან უფლება დაიტოვა, მაგრამ აიღო ვალდებულება „გადაცემის წესის“ საფუძველზე სრულად გადაუხადოს მესამე მხარეს მნიშვნელოვანი დაგვიანებების გარეშე; და
- ბანკმა ან (ა) ძეგდასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა ირითადი რისკი და შემოსავლები, ან (ბ) არ გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული ყველანაირი მნიშვნელოვანი რისკები და შემოსავლები, თუმცა გადასცა აქტივებზე კონტროლის უფლება.

ფინანსური აქტივის აღიარება შეწყდება, როდესაც იგი იქნება გადაცემული და გადაცემა აკმაყოფილებს აღიარების შეწყვეტას. აქტივი გადაცემულად ჩაითვლება, როდესაც ბანკი ან: (ა) გადასცემს აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების კონტრაქტით გათვალისწინებულ უფლებას, ან (ბ) დაიტოვებს უფლებას, მაგრამ აიღებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებას გადაუხადოს მესამე მხარეს აქტივიდან შემომავალი ფულადი სახსრები. გადაცემის შემდეგ ბანკი აფასებს გადაცემული აქტივის ფლობის შენარჩუნებულ რისკებსა და შემოსავლებს. თუ ძირითადი შემოსავლები და რისკები შენარჩუნებულია ბანკის მიერ, მაშინ აქტივი რჩება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. თუ ძირითადად შემოსავლები და რისკები გადაეცემა მესამე მხარეს, მაშინ ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა. თუ ძირითადად ყველა რისკი და შემოსავალი არც გადაეცა და არც შენარჩუნდა, ბანკი აფასებს რამდენად შეინარჩუნა აქტივზე კონტროლი. იმ შემთხვევაში თუ კონტროლი არ შენარჩუნდა, აქტივის აღიარება წყდება. იმ შემთხვევაში, სადაც აქტივის კონტროლი შენარჩუნებულია ბანკის მიერ, იგი აგრძელებს აქტივის აღიარებას მისი უწყვეტი მონაწილეობის გათვალისწინებით.

ფინანსური ვალდებულებები და გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები

კლასიფიკაცია სესხის ან კაპიტალის სახით

სესხისა და კაპიტალის ინსტრუმენტები კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური ვალდებულებები ან კაპიტალი კონტრაქტით გათვალისწინებული პირობების არსისა და ფინანსური ვალდებულების და კაპიტალის ინსტრუმენტის განმარტებიდან გამომდინარე.

კაპიტალის ინსტრუმენტები

კაპიტალის ინსტრუმენტი წარმოადგენს ნებისმიერ კონტრაქტს, რომელიც ადასტურებს ბანკის აქტივებში წმინდა წილს, ყველა ვალდებულების გაქვითვის შემდეგ. ბანკის მიერ გამოშვებული კაპიტალის ინსტრუმენტები აღიარებას ექვემდებარება მიღებული შემოსავლების თანხის ოდენობით, გამოკლებული გამოშვების ხარჯები.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებები დაჯგუფებულია როგორც ვალდებულებები ბანკების მიმართ, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ და სხვა ვალდებულებები.

ფინანსური ვალდებულებები რომლებიც დაჯგუფებულია როგორც ვალდებულებები ბანკების მიმართ, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ და სხვა ვალდებულებები, თავდაპირველად აისახება რეალური ღირებულებით გარიგებასთან დაკავშირებული ხარჯების გამოკლებით. სხვა ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი აღრიცხვა ხდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით საპროცენტო ხარჯის აღიარების პარალელურად ეფექტური მოგების საფუძველზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი, წარმოადგენს მეთოდს, რომელიც ეფუძნება ფინანსური ვალდებულების ამორტიზებულ ღირებულებას და რომლის საშუალებით საპროცენტო ხარჯი ნაწილდება შესაბამის პერიოდზე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენს განაკვეთს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას ზუსტად ახდენს მოსალოდნელი ფულადი სახსრების გადახდების დისკონტირებას ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი ვადის განმავლობაში (სადაც მართებულია), ან თუ მისაღებია, უფრო მოკლე ვადაში.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, გაუქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება, ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება მოგებასა და ზარალში.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტი წარმოადგენს კონტრაქტს, რომელიც ითვალისწინებს გადახდას კომპენსაციის სახით, იმ შემთხვევაში, თუ დებიტორი სასესო ინსტრუმენტის თავდაპირველი, ან მოდიფიცირებული პირობების შესაბამისად ვერ შეძლებს დროულად გადახდას.

ფინანსური გარანტიის კონტრაქტები თავდაპირველ აღიარებას ექვემდებარება რეალური ღირებულებით შესაბამისად ფასდება მეტი თანხით შემდეგ თანხებს შორის:

- თანხა, რომელიც აღიარებულია ანარიცხების სახით, ბასს 37 „ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები“-ს შესაბამისად; და
- თავდაპირველად აღიარებული ღირებულებით, ფინანსური გარანტიებიდან ან აკრედიტივებიდან, ან პრემიის სახით მომავალში მისაღები შემოსავლების დაგროვილი ამორტიზაციის გამოკლებით შემოსავლების აღიარების პოლიტიკის საფუძველზე.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების საწყისი ღირებულება შეფასებულია მისი შესყიდვის ფაქტური ხარჯების საფუძველზე, რაც მოიცავს აუნაზღაურებელ შესყიდვის გადასახადებს და მისი სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანისა და ადგილზე მიტანის სხვა პირდაპირ ხარჯებს. საწყისი აღიარების შემდეგ ძირითადი საშუალებები წარმოდგენილია ისტორიული ღირებულებით დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურების გამოკლებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

საკუთრება, რომლის მშენებლობაც მიმდინარეობს პროდუქციის, მომარაგებისა და ადმინისტრაციული მიზნებით აღრიცხულია თვითღირებულებით, აღიარებული გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. მათი დასრულების და მოხმარებისათვის მზადყოფნის შემდეგ, ასეთი საკუთრებები კლასიფიცირებულია ძირითადი საშუალებების შესაბამის კატეგორიებში. ამ აქტივების ცვეთა, იმავე საფუძველზე როგორც სხვა საკუთრების აქტივების შემთხვევაში, იწყება ამ აქტივების მოხმარებისთვის მზადყოფნის დღიდან.

ცვეთა აღიარებულია ისე, როგორც ჩამოწერილი ღირებულება (საკუთრების უპირობო უფლება უძრავ ქონებაზე და მშენებარე საკუთრებები) ნაკლებია მათ ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სასარგებლო მოხმარების პერიოდით, წარფივი მეთოდის გამოყენებით. შეფასებული სასარგებლო მოხმარების პერიოდი, ნარჩენი ღირებულება და ცვეთის მეთოდი განხილულია თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ნებისმიერ ცვლილებასთან ერთად შეფასების აღრიცხვაში მოსალოდნელი საფუძველებისთვის რომელიც მოიცავს შემდეგ წლიურ პროცენტს:

შენობები და სხვა უძრავი ქონება	1%
ავეჯი და მოწყობილობები	15%
კომპიუტერები, საკომუნიკაციო მოწყობილობა	20%
ტრანსპორტი	20%
სხვა	15%

საკუთრების უპირობო უფლება მოწაზე არ ექვემდებარება ცვეთას.

საკუთრებია, შენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა ჩამოიწერება გაყიდვისას ან როდესაც არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება აქტივის უწყვეტი გამოყენებისას. ნებისმიერი მოგება ან ზარალი წარმოიქმნება საკუთრების, შენობა-ნაგებობების და აღჭურვილობის გადაცემისას და გადამწყვეტია როგორც განსხვავება გაყიდვების შემოსავალსა და აქტივის ახლანდელ მოცულობას შორის და აღიარებულია მოგებასა და ზარალში.

არამატერიალური აქტივები

ცალკე შესყიდული არამატერიალური აქტივები, განსაზღვრული მოხმარების ვადით, აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და გაუფასურების დანაკარგების გამოკლებით. ამორტიზაციის გაანგარიშება წარმოებს წრფივი მეთოდის საფუძველზე მათი ექსპლუატაციის ვადის მიხედვით. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების ვადის და ამორტიზაციის მეთოდის გადახედვა ხორციელდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის დაშვებებში ნებისმიერი ცვლილების ეფექტის გათვალისწინებით.

არამატერიალური აქტივი ჩამოიწერება რეალიზაციისას, ან იმ შემთხვევაში თუ მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად არ ივარაუდება მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. არამატერიალური აქტივის ჩამოწერით მიღებული მოგება ან ზარალი წარმოადგენს სხვაობას რეალიზაციის შედეგად მიღებულ წმინდა ფულად სახსრებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის, რომელიც აისახება მოგებასა და ზარალში აქტივის რეალიზაციისას.

არამატერიალური აქტივები

6.67% - 50%

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება გარდა გუდვილისა

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკი განიხილავს მატერიალურ და არამატერიალურ აქტივებს, ამ აქტივების გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლების გამოვლენის მიზნით. ასეთი მაჩვენებლის არსებობის შემთხვევაში, აქტივის აღდგენითი ღირებულება ფასდება გაუფასურების მასშტაბების განსაზღვრისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის აღდგენითი ღირებულების დადგენა ბანკი განსაზღვრავს იმ ფულადი სახსრების გენერირების ერთეულის აღდგენით ღირებულებას, რომელსაც განეკუთვნება აქტივი. განაწილების მართებული და თანმიმდევრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში კორპორატიული აქტივები ასევე ნაწილდება ფულადი სახსრების გენერირების ინდივიდუალურ ერთეულებზე, ან ამ ერთეულების უფრო პატარა ჯგუფებზე, რომელთა მართებული განაწილების საფუძველი არსებობს.

აღდგენითი ღირებულება არის რეალურ ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენებით ღირებულებას შორის უმეტესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირებას ექვემდებარება დღევანდელ ღირებულებამდე გადასახადამდე არსებული საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც ასახავს არსებული ბაზრის შეფასებას ფულის ღირებულებით დროში და ითვალისწინებს აქტივისათვის დამახასიათებელ რისკებს, რომელთა საფუძველზე მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების კორექტირება არ განხორციელებულა.

იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ფულის გენერირების ერთეული) აღდგენითი ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ არის წარმოდგენილი გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგები აისახება, როგორც შემცირება გადაფასების შედეგად.

გაუფასურების გაუქმების შემთხვევაში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) საბალანსო ღირებულება იზრდება გაუქმებული თანხით ისე, რომ გაზრდილმა საბალანსო ღირებულებამ არ გადააჭარბოს ნარჩენ ღირებულებას, რომლის აღიარებას ადგილი ექნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ წინა წლებში აქტივის (ან ფულის გენერირების ერთეულის) გაუფასურების დანაკარგების აღიარება არ განხორციელდებოდა.

გაუფასურების დანაკარგების გაუქმება დაუყოვნებლივ აისახება მოგებასა და ზარალში, თუ შესაბამისი აქტივი არ აისახება გადაფასებული ღირებულებით. ასეთ შემთხვევაში გაუფასურების დანაკარგების აღდგენა განიხილება როგორც გადაფასების ზრდა.

გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი წარმოადგენს მიმდინარე და გადავადებული გადასახადების ხარჯების ჯამს.

მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი გამოითვლება წლის დასაბეგრი მოგებიდან. დასაბეგრი მოგება განსხვავდება წმინდა მოგებისაგან, რომელიც ასახულია სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში, ვინაიდან ის არ მოიცავს შემოსავლებისა და ხარჯების იმ ნაწილს, რომელიც ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას წინა წლებში და აგრეთვე იმ ხარჯებს, რომელიც საერთოდ არ ექვემდებარება დაბეგვრას ან გამოქვითვას. ბანკის მიმდინარე გადასახადის ხარჯი განგარიშებულია იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებდა ანგარიშგების პერიოდისათვის.

გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი არის გადასახდელი ან გასაქვითი გადასახადი, რომელიც მოსალოდნელია წარმოიქმნას ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული აქტივების და ვალდებულებების ნარჩენ ღირებულებათა შორის სხვაობაზე შესაბამის დასაბეგრ ბაზაზე, რომელიც გამოიყენება დასაბეგრი მოგების განგარიშებისათვის და აისახება ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები ჩვეულებრივ აღიარებას ექვემდებარება ყველა დროებითი სხვაობისათვის, ხოლო გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება იმდენად, რამდენადაც არსებობს საფუძვლიანი მოლოდინი იმისა, რომ იარსებებს დასაბეგრი მოგება, რომელსაც გამოაკლდება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობა. აქტივების და ვალდებულებების აღიარება არ ხდება, თუ დროებითი განსხვავება გამოწვეულია აქტივების და ვალდებულებების პირველადი აღიარებით იმ ოპერაციებში (საწარმოთა გაერთიანების გარდა), რომელიც შემოქმედებას არ ახდენს როგორც საგადასახადო მოგებაზე ასევე ბუღალტრულ მოგებაზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება დროებითი სხვაობების გათვალისწინებით, რაც თავს იჩენს ძირითად საშუალებებსა და კლიენტებზე გაცემულ სესხებში, იმ შემთხვევის გამოკლებით, როდესაც ბანკი აკონტროლებს ცვლილებას და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა არ არის ნავარაუდევო. ამგვარ ინვესტიციებთან დაკავშირებული გამოსაქვითი დროებითი სხვაობებიდან წარმოქმნილი გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარებას ექვემდებარება, თუ საგადასახადო მოგება დროებითი სხვაობის მოგების უტილიზაციისათვის სავარაუდოდ საკმარისი იქნება და ახლო მომავალში ამ დროებითი სხვაობის რეზერვის წარმოქმნა ივარაუდება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულება ექვემდებარება გადახედვას ყოველი ანგარიშგების პერიოდისათვის და მცირდება იმდენად, რამდენადაც აღარ არსებობს საკმარისი დასაბეგრი მოგების მოლოდინი, რომელიც გამოყენებული იქნება ყველა აქტივის ან აქტივების ნაწილის აღსადგენად.

გადავადებული გადასახადის აქტივები და ვალდებულებები იანგარიშება იმ საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოსალოდნელია ვალდებულების გასტუმრების ან აქტივის რეალიზების პერიოდისათვის იმ საგადასახადო განაკვეთის საფუძველზე (საგადასახადო კანონმდებლობა), რომელიც ძალაში შევიდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის. გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების შეფასება ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოყვება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ბანკის მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების აღდგენას, ან დაფარვას.

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები

მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აისახება მოგებასა და ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ის დაკავშირებულია უშუალოდ კაპიტალთან. ასეთ შემთხვევაში მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები ასევე აისახება შესაბამისად სხვა სრულ მოგება-ზარალში, ან პირდაპირ კაპიტალში.

საოპერაციო გადასახადები

საქართველოს ასევე გააჩნია სხვა გადასახადები, რომლებიც განისაზღვრება ბანკის საქმიანობიდან გამომდინარე. ეს გადასახადები სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში აისახება როგორც საოპერაციო ხარჯების ნაწილი.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან პირობითი) ვალდებულებები, რომლებიც წარმოიშვა წარსული მოვლენების შედეგად და რომელთა დაფარვისათვის შესაძლებელია საჭირო გახდეს ეკონომიკური სარგებლის მატარებელი რესურსების გადინება და აღნიშნული ვალდებულების შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

ანარიცხებზე აღიარებული თანხა წარმოადგენს ანაზღაურების საუკეთესო შეფასებას, რომელიც საჭიროა ვალდებულების დასაფარად ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის შედგენის თარიღისათვის ვალდებულების გარშემო რისკებისა და უზუსტობების არსებობის გათვალისწინებით. იმ შემთხვევაში, თუ ანარიცხი გამოითვლება ფულადი სახსრების მოძრაობიდან მათი საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებას (სადაც არსებითია ფულის ღირებულება დროში).

იმ შემთხვევაში თუ მოსალოდნელია, რომ ყველა ეკონომიკური სარგებელი, რომელიც საჭიროებს ანარიცხების ფორმირებას, დაიფარება მესამე მხარის მიერ, მოთხოვნები აისახება აქტივებში, როდესაც გადახდა სარწმუნოა და მოთხოვნის შეფასება შესაძლებელია საკმარისი სიზუსტით.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, არამედ ხდება მათი აღწერა ფინანსურ ანგარიშგებაში სანამ არ განდგება სახსრების გადინების შესაძლებლობა. პირობითი აქტივი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში არ აისახება, მაგრამ წარმოდგენილია იმ შემთხვევაში, თუ ეკონომიკური სარგებლის მიღება ნავარაუდევია.

უცხოური ვალუტა

ბანკის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ბანკის ფუნქციონირებადი ვალუტის გარდა სხვა ვალუტაში (უცხოურ ვალუტაში) განხორციელებული გარიგებები აისახებიან გარიგების თარიღისათვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული მონეტარული ერთეულები ამ თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით ექვემდებარებიან გადაფასებას. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული რეალური ღირებულებით წარმოდგენილი არაფულადი ერთეულები გადაფასებას ექვემდებარება მათი რეალური ღირებულების განსაზღვრის თარიღისათვის არსებული კურსით. არაფულადი ერთეულები უცხოურ ვალუტაში ფასდებიან ისტორიული ღირებულების გათვალისწინებით და არ ექვემდებარებიან გადაფასებას.

გაცვლითი კურსის სხვაობა ფულად ერთეულებზე აღიარებულია მოგებასა და ზარალში იმ პერიოდში, როდესაც ისინი წარმოიქმნა.

ქვემოთ მოცემულია წლის ბოლოსათვის არსებული გაცვლითი კურსები, რომლებიც ბანკმა გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
ლარი/1 აშშ დოლარი	1.6703	1.7728
ლარი/1 ევრო	2.1614	2.3500

უზრუნველყოფა

ბანკი უზრუნველყოფას ითხოვს კლიენტების ვალდებულებებზე, საჭიროებისდა-მიხედვით. ჩვეულებრივ უზრუნველყოფა გულისხმობს კლიენტის აქტივების დაყადაღებას და ბანკს აძლევს ამ აქტივების მოთხოვნის უფლებას, როგორც არსებულ, ასევე მომავალ ვალდებულებებზე.

ხელმძღვანელობის განსჯის სფეროები და შეფასებების არასარწმუნოების წყარო

ბანკის ბუღალტრული პოლიტიკის გამოყენებისას, რომელიც აღწერილია მე-2 შენიშვნაში ხელმძღვანელობა ვალდებულია განიხილოს, შეაფასოს და გააკეთოს დაშვებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით, რომლებიც სხვა წყაროებიდან არ იკვეთება. ხელმძღვანელობის შეფასება და შესაბამისი დაშვებები ეფუძნება ისტორიულ გამოცდილებას და მრავალ სხვა ფაქტორს, რომლებიც მართებულად ითვლება. ფაქტიური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შეფასებები და შესაბამისი დაშვებები ფასდება საწარმოს უწყვეტობის დაშვების პრინციპით. ბუღალტრული შეფასებების შესწორება აღიარებას ექვემდებარება იმ პერიოდისათვის, როდესაც ხდება შესწორება, თუ შესწორება ეხება მხოლოდ ამ პერიოდს, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ იგი ეხება მიმდინარე და მომავალ პერიოდებს შესაბამისად შესწორება მოხდება მიმდინარე და შემდგომ პერიოდებში.

სააქციო კაპიტალი

სააქციო კაპიტალში შენატანის აღიარება ხდება თვითღირებულებით. ახალი აქციების გამოშვებასთან დაკავშირებული გარე ხარჯები, საწარმოთა გაერთიანების გარდა, აკლდება კაპიტალს ყველა დაკავშირებული მოგების გადასახადის გამოკლების შემდეგ.

ბუღალტრული პოლიტიკების გამოყენების კრიტიკული განსჯა

შემდეგი საკითხები წარმოადგენს კრიტიკული განსჯის საგანს, იმ შეფასებების გარდა (იხილეთ ქვემოთ), რომლებიც ღირეპქტორებმა გააკეთეს ბანკის ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკების გამოყენების პროცესში და რომელთაც მნიშვნელოვანი გააღწევა მოახდინეს ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ თანხებზე.

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

ღირეპქტორებმა განიხილეს ბანკის დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები კაპიტალის შენარჩუნებისა და ლიკვიდობის მოთხოვნების ჭრილში და დაადასტურეს, რომ ბანკს გააჩნია განზრახვა და უნარი ფლობდეს მათ დაფარვის ვადამდე. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება შესაბამისად შეადგენს 9,931 ათას და 14,153 ათას ლარს. ამ აქტივების შესახებ დეტალური ინფორმაცია წარმოდგენილია მე-15 შენიშვნაში.

შეფასებების არასარწმუნოების უმთავრესი წყაროები

ქვემოთ წარმოდგენილია მომავალთან და სხვა შეფასების არასარწმუნოების ძირითად წყაროებთან დაკავშირებული უმთავრესი დაშვებები, რომლებიც ატარებენ აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების არსებითი კორექტირების მნიშვნელოვან რისკს მომავალი ფინანსური წლის განმავლობაში.

სესხების და მოთხოვნების გაუფასურება

ბანკის ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს საკუთარ სესხებს გაუფასურების შეფასების მიზნით. გაუფასურების დანაკარგების აღიარების მიზნით ბანკი საკუთარი სესხებისა და მოთხოვნების პორტფელში ადგენს სესხების გაუფასურების რეზერვს. ანკის ხელმძღვანელობა სესხების გაუფასურების რეზერვთან დაკავშირებულ ბუღალტრულ დაშვებებს მიიჩნევს არასარწმუნოების მთავარ წყაროდ, რადგან (I) არსებობს დიდი ალბათობა მათი პერიოდული ცვლილებისა, იმის გამო რომ მომავალი გადაუხდელობის შეფასება და გაუფასურებულ სესხებთან და ავანსებთან დაკავშირებული დანაკარგების განსაზღვრა დაფუძნებულია იმ პერიოდისთვის არსებულ ინფორმაციაზე და

(II) ბანკის მიერ განსაზღვრულ დანაკარგებსა და რეალურ დანაკარგებს შორის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი სხვაობა გამოიწვევს ბანკის მხრიდან რეზერვების ისეთ კორექტირებას, რომელმაც მნიშვნელოვანი თანხის შემთხვევაში შეიძლება არსებითი გავლენა იქონიოს მომავალ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ბანკის ხელმძღვანელობა ყურდნობა პროფესიულ განსჯას ნებისმიერი გაუფასურების დასადგენად იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ფინანსური პრობლემების წინაშე აღმოჩნდა და ისტორიული გამოცდილების მონაცემები მსგავსი მსესხებლების შესახებ მწირია. ბანკი ფულადი სახსრების მოძრაობაში ცვლილებებს განსაზღვრავს წინა პერიოდის გამოცდილებასა და ხელმისაწვდომ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომლებიც მიუთითებენ ჯგუფში შემავალი მსესხებლის გადახდის სტატუსის უარყოფით ცვლილებაზე და აგრეთვე ადგილობრივი ეკონომიკური პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც უკავშირდება ჯგუფში შემავალი აქტივების ამოღების შესაძლებლობის არ არსებობას. ხელმძღვანელობა იყენებს დაშვებებს იმ აქტივების ისტორიულ დანაკარგებზე დაყრდნობით, რომელთა საკრედიტო რისკების მახასიათებლები და გაუფასურების ობიექტური მაჩვენებლები მსგავსია სესხების მოცემული ჯგუფისათვის. ბანკი იყენებს ხელმძღვანელობის პროფესიულ განსჯას და აკორექტირებს სესხების ჯგუფის შესახებ არსებულ მონაცემებს იმ გარემოებების გათვალისწინებით, რომლებიც აქამდე არ ასახულა ისტორიულ მონაცემებში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვი ფინანსურ ანგარიშგებაში განისაზღვრა არსებული ეკონომიკური და პოლიტიკური პირობების საფუძველზე. ბანკისათვის ამ ეტაპზე რთულია პროგნოზი იმისა თუ რა ცვლილებებია მოსალოდნელი ამ პირობებში საქართველოში და რა გავლენა ექნება მომავალ პერიოდში ამ ცვლილებებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობაზე.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემულმა სესხებმა მთლიანად შეადგინა 18,655 ათასი და 10,116 ათასი ლარი, შესაბამისად, ხოლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვმა შესაბამისად შეადგინა 208 ათასი და 58 ათასი ლარი.

ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდი

როგორც ზემოთ იყო აღწერილი, ბანკის ხელმძღვანელობა განიხილავს ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდს თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენა წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მსჯელობის საგანს მსგავს აქტივებთან მიმართებაში არსებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. აქტივის სასარგებლო მოხმარების პერიოდის დადგენისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს მოსალოდნელი მოხმარების, საეარაუდო ტექნიკური მოძველების ტენდენციებს, ფიზიკური მოხმარების პერიოდსა და ცვეთას, აგრეთვე აქტივის ფიზიკურ საოპერაციო გარემოს. ჩამოთვლილი პირობებიდან რომელიმე ერთი პირობის ცვლილებამ ან შეფასების ცვლილებამ შეიძლება გამოიწვიოს ცვეთის მომავალი განაკვეთის კორექტირების აუცილებლობა.

ფინანსური წლის განმავლობაში ბანკის ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა რომ არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოხმარების პერიოდი უნდა გახანგრძლივდეს მომავალში გამოყენების გეგმებში ცვლილებებისა და მნიშვნელოვანი გაუმჯობესების შედეგად.

ხელახლა შეფასების ფინანსური ეფექტი, იმ ვარაუდით რომ აქტივები ფლობილია მათი სასარგებლო მოხმარების ბოლომდე, გამოიწვევს ამორტიზაციის ხარჯის კლებას მიმდინარე ფინანსურ წელს და მომდევნო სამი წლის მანძილზე შემდეგი ოდენობით:

ლარი'000

2011	303
2012	303
2013	303
2014	303

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღდგენა

ბანკის ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ აუცილებელი არ არის გადავადებული საგადასახადო აქტივების რეზერვის შექმნა საანგარიშგებო თარიღისათვის, ვინაიდან სავარაუდოდ მოხდება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სრული აღდგენა. გადავადებული საგადასახადო აქტივების საბალანსო ღირებულებამ 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად შეადგინა 796 ათასი და 748 ათასი ლარი.

3. ახალი და შესწორებული ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) მიღება

ბანკმა მიიღო ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბუთსა და ფინანსური აღრიცხვის ინტერპრეტაციების საერთაშორისო კომიტეტის მიერ გამოშვებული ახალი და შესწორებული სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც შეესაბამება მის ოპერაციებს და ძალაშია 2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული ანგარიშგების პერიოდისათვის.

- ფასს 7 “ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” — ცვლილებები შევიდა 2010 წლის მაისის ფასს-ის ყოველწლიური შესწორებებიდან. წარდგენის კლასიფიკაციის და რესტრუქტურირებული სესხების წარდგენის მოთხოვნის გათავისუფლების განმარტებები.
- ბასს 24 „დაკავშირებული მხარეების წარდგენა” — (შესწორებულია 2010 წელს) გაამარტივა დაკავშირებული მხარეების განმარტება და სახელმწიფოსთან დაკავშირებული საწარმოების წარდგენის მოთხოვნები.

ახალი და შესწორებული სტანდარტების მიღებამ არ მოახდინა გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და მის ფუნქციონირებაზე.

3.1 გამოცემული და ჯერ არ მიღებული ახალი და შესწორებული ფასს-ის სტანდარტები

ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცების თარიღისათვის, გამოცემულ იქნა, თუმცა ძალაში არ იყო შესული, შემდეგი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც ბანკმა არ მიიღო მათი ძალაში შესვლის თარიღამდე:

- ფასს 7 „ფინანსური ინსტრუმენტები: წარდგენა” — შესწორება გულისხმობს ფინანსური აქტივების გადატანის წარდგენას¹;
- ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები”²;
- ფასს 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება”³;
- ფასს 11 „ერთობლივი საკმინანობის შეთანხმებები”³;
- ფასს 12 „სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა”³;
- ფასს 13 „რეალური ღირებულების შეფასება”²;
- ბასს 1 „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა” — შესწორება გულისხმობს სხვა სრული შემოსავლის წარდგენის შესწორებულ მეთოდებს⁴;
- ბასს 12 „მოგების გადასახადები” — შესწორებულია შეზღუდვებით (ძირითადი აქტივების აღდგენა)⁵;
- ბასს 27 - ხელახლა გამოიცა, როგორც ბასს 27 „ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება” (შეიცვალა 2011 წლის მაისში)³;
- ბასს 28 - ხელახლა გამოიცა, როგორც ბასს 28 „ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში” (შეიცვალა 2011 წლის მაისში)³.

¹ ძალაშია 2011 წლის 1 ივლისით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

² ძალაშია 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

³ ამ ხუთი სტანდარტიდან თითოეული სტანდარტი ძალაში შევა 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის და მათი ადრე გამოყენება დაშვებული იქნება იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება ხუთივე სტანდარტის ადრე გამოყენება (გარდა ფასს 12-ისა, რომლის ადრე გამოყენება დაშვებულია სხვა სტანდარტებისგან დამოუკიდებლად);

⁴ ძალაშია 2012 წლის 1 ივლისით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით;

⁵ ძალაშია 2012 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური პერიოდისთვის ადრე გამოყენების დაშვებით.

ფასს 7-ის ცვლილებები - ცვლილებები მოიცავს წარდგენას, რომელიც ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლისთვის უკეთესად გასაგებს ხდის ფინანსური აქტივების გადაცემის გარიგებებს (მაგალითად, ფასიანი ქაღალდების გამოშვება) და ასევე ნებისმიერი იმ რისკის მოსალოდნელ შედეგებს, რომელიც შეიძლება დარჩეს კომპანიაში, რომელმაც მოახდინა აქტივების გადაცემა. ცვლილებები ასევე მოითხოვს დამატებით წარდგენას, თუ ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს განხორციელდა არაპროპორციულად დიდი ოდენობის გადაცემის გარიგება.

ბასს 8-ის თანახმად რეტროსპექტიული გამოყენება აუცილებელია, იმ გამონაკლისით, რომ გამოყენების პირველ წელს, კომპანიას შეუძლია არ წარმოადგინოს შესადარისი ინფორმაცია წარდგენისთვის, რომელიც მოითხოვება ცვლილებებით 2011 წლის 1 ივლისით დაწყებული პერიოდისთვის. ამჟამად ბანკი აფასებს შეცვლილი სტანდარტების გავლენას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 9 – ფასს 9, რომელიც გამოშვებულ იქნა 2009 წლის ნოემბერში და შეიცვალა 2010 წლის ოქტომბერში, წარმოადგენს ახალ მოთხოვნებს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან და აღიარების შეწყვეტასთან მიმართებაში.

- ფასს 9 მოითხოვს, რომ ყველა აღიარებული ფინანსური აქტივი, რომელსაც ეხება ბასს 39 „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ აღიარების შემდგომი განსაზღვრა უნდა მოხდეს ამორტიზებული ან რეალური ღირებულებით. კერძოდ, სავალო ინვესტიციები, რომლებსაც ბიზნეს მოდელის შესაბამისად იყენებენ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი სახსრების მიღების მიზნით, და რომელთაც გააჩნიათ კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს ძირითადი თანხისა და დარჩენილ ძირითად თანხებზე დარიცხული პროცენტის გადახდებს, ზოგადად აისახება ამორტიზებული ღირებულებით ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოს. ყველა სხვა სავალო ინვესტიცია აისახება რეალური ღირებულებით აღიარების შემდგომი ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს.
- ფასს 9-ს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან მიმართებაში უკავშირდება (მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული) ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ისეთი ცვლილების ასახვას, რომელიც გამოწვეულია ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილებით. კერძოდ, ფასს 9-ს გათვალისწინებისას, ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში, რომლებიც მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით აისახება, რეალური ღირებულების ცვლილების თანხა ამ ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების შემთხვევაში აისახება სხვა სრულ მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ამგვარი აღიარება გამოიწვევს, ან გაზრდის ბუღალტრულ შეუსაბამობას მოგებასა და ზარალში. ფინანსური ვალდებულების საკრედიტო რისკის ცვლილების ეფექტი რეალურ ღირებულებაზე არ რეკლასიფიცირდება მოგებასა და ზარალში. წინა პერიოდებში, ბასს 39-ის საფუძველზე მოგებასა და ზარალში რეალური ღირებულებით ასახული ფინანსური ვალდებულების რეალური ღირებულების ცვლილების ერთიანი თანხა აღიარებას ექვემდებარებოდა მოგებასა და ზარალში.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფასს 9-ის, რომელიც გამოქვეყნებული იქნება 2013 წლის 1 იანვრით დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდისათვის მომზადებული ბანკის ფინანსური ანგარიშგებისთვის, და ახალი სტანდარტების მიღების გავლენის შეფასება ბანკის მიერ წარმოდგენილ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე შეუძლებელია დეტალური მიმოხილვის დასრულებამდე.

ფასს 10 „კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება“ – ცვლის ბასს 27-სა და იმკ 12-ის კონტროლისა და კონსოლიდაციის ყველა მითითებას ყველა საწარმოსთვის ერთი კონსოლიდაციის მოდელის შემოღებით (იმის და მიუხედავად საწარმოს კონტროლი ხდება ხმის უფლებებით თუ კონტრაქტით გათვალისწინებული სხვა შეთანხმებებით როგორც ეს მიღებულია სპეციალური დანიშნულების საწარმოებში). ფასს 10-ის მიხედვით კონტროლის ერთიანი განსაზღვრება, რომელსაც თან ახლავს გამოყენების ვრცელი სახელმძღვანელო, დამოკიდებულია იმაზე, გააჩნია თუ არა ინვესტორს:

- გავლენა ინვესტიციის ობიექტზე;
- ძალაუფლება ან უფლება იმისა, რომ მიიღოს ცვლადი შემოსავალი იმ საინვესტიციო გარემოდან, სადაც აქვს გაკეთებული ინვესტიცია; და
- შესაძლებლობა, რომ ზეგავლენა მოახდინოს თავისი შემოსავლის ოდენობაზე.

ფასს 11 „ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებები“ – ჩაანაცვლებს ბასს 31-ს ახალი საბუღალტრო მოთხოვნებით ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებებისთვის, მათი კლასიფიცირებით, როგორც ერთობლივი ოპერაციები ან ერთობლივი საწარმოები (“ერთობლივად კონტროლირებადი აქტივები”-ის კლასიფიკაცია არ არსებობს).

- შეთანხმებიდან გამომდინარე უფლებებისა და მოვალეობების აღიარებისას, მხარეებმა ყურადღება უნდა გაამახვილონ არა ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებების სამართლებრივ სტრუქტურაზე, არამედ იმაზე თუ როგორ არის განაწილებული მათ შორის ეს უფლებები და მოვალეობები.
- ერთობლივი ოპერაცია შეთანხმების მხარეებს აძლევს პირდაპირ უფლებებს აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ამდენად, ერთობლივი ოპერაციის მონაწილისთვის, უფრო საინტერესოა მისი მონაწილეობის წილი ერთობლივი ოპერაციის პროცესში (ანუ მისი პირდაპირი უფლებები და მოვალეობები) ვიდრე მხოლოდ საკუთრების უფლება ერთობლივ საწარმოში. ერთობლივი ოპერაციის მონაწილე აღიარებს იმ აქტივებს, ვალდებულებებს, შემოსავლებსა და დანახარჯებს, რომლებიც ამ შეთანხმებიდან გამომდინარეობს.
- ერთობლივი საწარმო ანიჭებს მონაწილეებს უფლებებს შეთანხმების წმინდა აქტივებზე და შედეგებზე (მოგების ან ზარალის). ერთობლივი საწარმოები აწარმოებენ აღრიცხვიანობას კაპიტალის მეთოდით, ბასს 28 „ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში“-ს შესაბამისად. ორგანიზაციებს შეუძლიათ არ აღიარონ ინვესტიცია ერთობლივ საწარმოში თუ ისინი იყენებენ პროპორციული კონსოლიდაციის მეთოდს. ერთობლივი საწარმოს მონაწილე ახდენს ინვესტიციის აღიარებას.

ფასს 12 „სხვა კომპანიებში მონაწილეობის წარდგენა“ – ითხოვს ინფორმაციის წარდგენას იმ კონსოლიდირებული და არაკონსოლიდირებული კომპანიების შესახებ, რომლებშიც კომპანიას აქვს მიღებული წილობრივი მონაწილეობა, იმისთვის რომ ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლებმა შეძლონ კომპანიის შეიღობილ, დაკავშირებულ, ერთობლივი საქმიანობის შეთანხმებებისა და არაკონსოლიდირებული სტრუქტურის მქონე კომპანიებში მისი წილის ხასიათის, რისკისა და ფინანსური ეფექტის შეფასება. ამდენად ფასს 12 განსაზღვრავს საჭირო წარდგენებს კომპანიებისათვის რომლებიც ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობენ ორი ახალი სტანდარტით, ფასს 10 და ფასს 11-ით და ცვლის ბასს 28-ში მოცემულ წარდგენის მოთხოვნებს.

ბასს 27 (2011) „ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება“ – შეიცავს დებულებებს იმ ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების თაობაზე რომლებიც თითქმის უცვლელი დარჩა მას შემდეგ რაც ბასს 27-ის კონტროლის დებულებები შეიცვალა ახალი ფასს 10-ით.

ბასს 28 (2011) „ინვესტიციები ასოცირებულ და ერთობლივ საწარმოებში“ – ამჟამად შეიცავს მოთხოვნებს ერთობლივი საწარმოებისა და დაკავშირებული კომპანიების მიმართ კაპიტალის აღრიცხვის თაობაზე ფასს 11-ის შესაბამისად.

ფასს 13 “რეალური ღირებულების შეფასება” – ფასს 13 “რეალური ღირებულების შეფასება” მიზნად ისახავს შესაბამისობის გაუმჯობესებასა და სირთულეების აღმოფხვრას იმის საშუალებით, რომ უზრუნველყოფს რეალური ღირებულების ზუსტ განმარტებას, რეალური ღირებულების შეფასების და წარდგენის მოთხოვნების ერთიან წყაროს, რაც გამოყენებულ იქნება ფასს-ში. სტანდარტი მოიცავს:

- რეალური ღირებულების განსაზღვრას;
- ცალკე ფასს-ისთვის რეალური ღირებულების შეფასების საშუალებებს;
- რეალური ღირებულების შეფასების წარდგენის აუცილებლობას.

ფასს 13 გამოიყენება მაშინ, როდესაც სხვა ფასს-ი საჭიროებს ან უშვებს რეალური ღირებულების შეფასებას ან რეალური ღირებულების შეფასების წარდგენას (და შეფასებებს, როგორცაა რეალური ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები, დაფუძნებული რეალურ ღირებულებაზე ან ამ შეფასებების წარდგენაზე) გარდა ფასს 2-ით „წილობრივი გადახდა“ გათვალისწინებული წილობრივი გადახდის გარიგებების, ბასს 17-ით „იჯარა“ გათვალისწინებული იჯარის გარიგებებისა, და შეფასებებისა, რომელთაც საერთო აქვს რეალური ღირებულებასთან, მაგრამ არ არის რეალური ღირებულება, როგორცაა ბასს 2-ით „სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები“ გათვალისწინებული წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება ან ბასს 36-ით „აქტივების გაუფასურება“ გათვალისწინებული გამოყენებითი ღირებულება.

ბასს 1-ის ცვლილებები - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა – ითვალისწინებს სხვა ერთიანი შემოსავლის წარდგენის ცვლილებას.

ბასს 1-ის ცვლილება მოიცავს:

- 2007 წლის ბასს 1-ის ცვლილებას, რომელიც მოითხოვს მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ერთად წარდგენას, ან როგორც ერთიანი „მოგება-ზარალის და სრული შემოსავლის ანგარიში“ ან ცალ-ცალკე როგორც „მოგება-ზარალის ანგარიში“ და „სრული შემოსავლის ანგარიში“ – ვიდრე, როგორც ერთიანი მთლიანი ანგარიში, რასაც გეთავაზობდა ანგარიშგების სამუშაო ვერსია;
- კომპანიების მიერ სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი ელემენტების დაჯგუფებას იმის მიხედვით, შესაძლებელია თუ არა შესაბამისად მათი პოტენციური რეკლასიფიკაცია მოგება-ზარალში (დაჯგუფება ელემენტებად, რომელთა რეკლასიფიკაცია შესაძლებელია და ელემენტებად, რომელთა რეკლასიფიკაცია შეუძლებელია);
- დაბეგვრამდე წარმოდგენილ ელემენტებთან დაკავშირებული გადასახადის ცალ-ცალკე წარმოდგენას სრული შემოსავლის თითოეულ ჯგუფთან მიმართებაში (ისე რომ არჩევანი, თუ როგორ იქნეს წარმოდგენილი სხვა სრული შემოსავალი – დაბეგვრამდე თუ დაბეგვრის შემდეგ – დარჩეს უცვლელი).

4. წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს:		
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
-საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურებულ ფინანსურ აქტივებზე	3,220	69
-საპროცენტო შემოსავალი ფინანსურ აქტივებზე რომლებიც არ არის გაუფასურებული	564	1,372
სულ საპროცენტო შემოსავალი	3,784	1,441
საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ფინანსურ აქტივებზე:		
საპროცენტო შემოსავალი დაფარვის ვადამდე ფლობილ ინვესტიციებზე	1,449	922
საპროცენტო შემოსავალი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	1,912	444
საპროცენტო შემოსავალი ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე	417	74
საპროცენტო შემოსავალი გარანტიებზე	6	1
სულ საპროცენტო შემოსავალი	3,784	1,441
საპროცენტო ხარჯი მოიცავს:		
საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებული ღირებულებით ასახულ ვალდებულებებზე:		
საპროცენტო ხარჯი კლიენტების მიმართ ვალდებულებებზე	(575)	(247)
საპროცენტო ხარჯი ბანკების მიმართ ვალდებულებებზე	(528)	(21)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(1,103)	(268)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური აქტივებზე გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის ხარჯამდე	2,681	1,173

5. გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი

გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე მოიცავს:

	კლიენტებზე გაცემული სესხები
დეკემბერი 31, 2009	-
რეზერვის ხარჯის აღიარება	58
დეკემბერი 31, 2010	58
რეზერვის ხარჯის აღიარება	150
დეკემბერი 31, 2011	208

	გარანტიები	სხვა აქტივები	თანამშრომელთა ანაზღაურების რეზერვი
დეკემბერი 31, 2009	-	1,414	120
ანარიცხების ხარჯის აღიარება/(აღდგენა)	-	-	(2)
დეკემბერი 31, 2010	-	1,414	118
ანარიცხების ხარჯის აღიარება/(აღდგენა)	8	(1,414)	23
დეკემბერი 31, 2011	8	-	141

6. წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე

წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
სავაჭრო ოპერაციები, წმინდა არარეალიზებული საკურსო სხვაობა, წმინდა	131 (22)	26 1
სულ წმინდა მოგება უცხოური ვალუტით განხორციელებულ ოპერაციებზე	109	27

7. საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საკომისიო შემოსავლები:		
პლასტიკური ბარათებით განხორციელებული ოპერაციები	34	12
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	30	18
ანგარიშსწორების საკომისიო სხვა	28	17
	-	11
სულ საკომისიო შემოსავლები	92	58
საკომისიო ხარჯები:		
ანგარიშსწორების საკომისიო	(41)	(39)
მომსახურება პლასტიკურ ბარათებზე	(27)	(17)
ნაღდ ფულთან დაკავშირებული ოპერაციები	(3)	-
სხვა	-	-
სულ საკომისიო ხარჯები	(71)	(56)

8. სხვა შემოსავლები/ხარჯები

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
სხვა აქტივების რეზერვის შეცვლა	1,414	-
სხვა შემოსავლები	15	5
სულ სხვა შემოსავლები	1,429	5
მიმდინარე მშენებლობის აღიარების გადაფასებით მიღებული ზარალი	(882)	-
სულ სხვა ხარჯები	(882)	-
სულ სხვა შემოსავლები, წმინდა	547	5

9. საოპერაციო ხარჯები

საოპერაციო ხარჯები მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ხელფასები და პრემიები	2,322	2,121
ცვვთა და ამორტიზაცია	394	673
საოპერაციო ლიზინგი	156	123
პროფესიული მომსახურება	105	83
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	73	58
კომუნიკაციის ხარჯები	63	65
კომუნალური ხარჯები	42	39
დაცვის ხარჯები	38	113
სამიწვინებო ხარჯები	26	38
წარმომადგენლობითი ხარჯები	14	-
ძირითადი საშუალებების შეკეთება	12	3
სარეკლამო ხარჯები	11	103
საკანცელარიო ხარჯები	10	6
დაზღვევის ხარჯები	8	13
სხვა ხარჯები	344	321
სულ საოპერაციო ხარჯები	3,618	3,759

10. მოზების ბაღასახადი

ბანკი მისი მიმდინარე მოგების გადასახადის, აქტივებისა და ვალდებულებების დათვლასა და აღრიცხვას აწარმოებს საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე, რომელიც შესაძლოა განსხვავდებოდეს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისაგან.

გარკვეული ხარჯების არასაგადასახადო მიზნით გამოქვითვისა და გადასახადისაგან გათავისუფლებული შემოსავლებიდან გამომდინარე, ბანკი მუდმივად განიცდის საგადასახადო განსხვავებებს.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის გადავადებული გადასახადები ასახავს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას და საგადასახადო მიზნებისათვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობების წმინდა საგადასახადო ეფექტებს. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი სხვაობები ძირითადად დაკავშირებულია შემოსავლებისა და ხარჯების აღიარების განსხვავებულ მეთოდებს/დროსა და ასევე გარკვეული სახის აქტივების აღრიცხვიანობის სხვაობასთან საბუღალტრო მონაცემებზე დაყრდნობით.

მონაცემების შეჯამებისას გამოყენებული საგადასახადო განაკვეთი წარმოადგენს კორპორატიულ საგადასახადო 15%-იან განაკვეთს, რომელსაც საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის საფუძველზე კორპორატიული საწარმოები იხდიან საგადასახადო მოგებაზე.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით დროებითი სხვაობები შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სხვა ოპერაციების რეზერვები	278	212
სხვა აქტივები	37	36
ძირითადი საშუალებები	62	(80)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2	-
სხვა ოპერაციების რეზერვები	(1)	(1)
სესხებზე დანაკარგების რეზერვი	(46)	(22)
ზარალის გადატანა მომავალ პერიოდზე 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით	788	927
არ აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივი	(324)	(324)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო აქტივი	796	748

კავშირი საგადასახადო ხარჯებსა და ბუღალტრულ მოგებას შორის, 2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისათვის, აიხსნება შემდეგნაირად:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
ზარალი მოგების გადასახადამდე	(418)	(2,610)
კანონით განსაზღვრული გადასახადის განაკვეთი (15%)	(63)	(391)
გადავადებული საგადასახადო აქტივების ჩამოწერა	-	112
მულტივი ცვლილებების საგადასახადო ეფექტი	15	6
მოგების გადასახადის ხარჯი	(48)	(273)
მიმდინარე მოგების გადასახადის ხარჯი	-	-
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების აღდგენა	(48)	(273)
მოგების გადასახადის სარგებელი	(48)	(273)
გადავადებული მოგების საგადასახადო აქტივი	2011	2010
იანვარი 1 - გადავადებული საგადასახადო აქტივი	748	475
გადავადებული საგადასახადო აქტივის ზრდა ასახული სრული მოგება-ზარალის ანგარიშში	48	273
დეკემბერი 31 - გადავადებული საგადასახადო აქტივი	796	748

11. ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ფული	757	676
ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სებ”)	1,463	857
სულ ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,220	1,533

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საქართველოს ეროვნულ ბანკში არსებული ნაშთები მოიცავს მინიმალურ სავალდებულო დეპოზიტს საქართველოს ეროვნულ ბანკში (“სებ”) 1,156 ათასი და 281 ათასი ლარის ოდენობით. ბანკს მოეთხოვება მუდმივად შეინარჩუნოს მინიმალური სარეზერვო თანხა საქართველოს ეროვნულ ბანკში.

ფული და ფულის ექვივალენტები ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშის მიზნებისათვის შეადგენს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,220	1,533
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	448	658
	2,668	2,191
გამოკლებული: სავალდებულო მინიმალური დეპოზიტი საქართველოს ეროვნულ ბანკში	(1,156)	(281)
სულ ფული და ფულის ექვივალენტები	1,512	1,910

12. მოთხოვნები ბანკების მიმართ

მოთხოვნები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ვადიანი დეპოზიტები	8,314	-
საკორესპონდენტო ანგარიშები	448	658
სულ მოთხოვნები ბანკების მიმართ	8,762	658

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ვალდებულებები კლიენტთა მიმართ მოიცავს ღარიცხულ პროცენტს 14 ათასი და 0 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნდა მოთხოვნები ერთი ბანკის მიმართ, რაც აღემატება ბანკის საკუთარი კაპიტალის 10 პროცენტს.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალურმა დაქვემდებარებამ ბანკების მიმართ მოთხოვნებზე შეადგინა 8,762 ათასი და 658 ათასი ლარი შესაბამისად.

13. კლიენტებზე გაცემული სესხები

კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,655	10,116
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(208)	(58)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,447	10,058

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის მოძრაობა მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტებზე გაცემული სესხები მოიცავს დარიცხულ პროცენტს 204 ათასი და 89 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებას ბანკის მიერ მიღებული უზრუნველყოფის მიხედვით:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სესხები უზრუნველყოფილი კომბინირებული უზრუნველყოფით	6,442	3,506
სესხები უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით	4,244	2,885
სესხები უზრუნველყოფილი ფულადი სახსრებით	3,973	3,594
სესხები უზრუნველყოფილი გარანტიებით	3,586	5
სესხები უზრუნველყოფილი სატრანსპორტო საშუალებებით	37	7
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	373	119
	18,655	10,116
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების რეზერვი	(208)	(58)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,447	10,058

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ანალიზი დარგების მიხედვით:		
ვაჭრობა და მომსახურება	9,668	7,659
ფიზიკური პირები	4,731	2,424
სატრანსპორტო საშუალებები	3,412	-
მშენებლობა	844	33
	18,655	10,116
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების რეზერვი	(208)	(58)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,447	10,058

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები მოიცავს შემდეგ პროექტებს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
იპოთეკური სესხები	2,766	1,761
სამომხმარებლო სესხები	1,965	663
	<u>4,731</u>	<u>2,424</u>
გამოკლებული: შესაძლო გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი	(45)	(42)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	<u>4,686</u>	<u>2,382</u>

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკმა გასცა სესხები შპს ბათუმის ნავთობის ტერმინალზე და შპს “ალიონი 777” (შპს იბერ მით ჯორჯია) -ზე 3,407 ათასი და 3,585 ათასი ლარის ოდენობით, რომელიც ინდივიდუალურად აღემატება ბანკის კაპიტალის 10 პროცენტს.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხების დიდი წილი (მთლიანი პორტფელის 100%) გაიცა საქართველოში მოღვაწე კომპანიებზე, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან გეოგრაფიულ კონცენტრაციას ერთ რეგიონში.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს კლიენტებზე გაცემული სესხების ანალიზს გაუფასურების მიხედვით:

	დეკემბერი 31, 2011			დეკემბერი 31, 2010		
	საბალანსო ღირებუ- ლება რეზერვის ფორმირე- ბამდე	გაუფასუ- რების დანაკარ- გების რეზერვი	საბალანსო ღირებუ- ლება	საბალანსო ღირებუ- ლება რეზერვის ფორმირე- ბამდე	გაუფასუ- რების დანაკარ- გების რეზერვი	საბალანსო ღირებუ- ლება
კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომლებიც ინდივიდუალურად განისაზღვრება როგორც გაუფასურებული	966	(17)	949	-	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები, რომლებიც ერთობლივად განისაზღვრება როგორც გაუფასურებული	9,199	(191)	9,008	1,576	(58)	1,518
სესხები გაუფასურების გარეშე	8,490	-	8,490	8,540	-	8,540
სულ	<u>18,655</u>	<u>(208)</u>	<u>18,447</u>	<u>10,116</u>	<u>(58)</u>	<u>10,058</u>

14. ბასაჟიდად არსებული ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ინვესტიციები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ფასიანი ქაღალდები კაპიტალში: სს გაერთიანებული ბილინგ-ცენტრი	54	54
სულ გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	<u>54</u>	<u>54</u>

15. დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა	წლიური ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი	თანხა
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სადეპოზიტო სერტიფიკატი	13.8% - 15.6%	9,941	13.8% - 15.6%	9,990
სებ-ში არსებული სადეპოზიტო სერტიფიკატები		-	8.5% - 9.8%	4,300
		9,941		14,290
გამოკლებული დისკონტი		(10)		(137)
სულ დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები		9,931		14,153

16. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები მოიცავს:

	შენიშვნები და სხვა უძრავი ქონება	კომპიუტერები და კავშირგაბმულობის მოწყობილობა	ტრანსპორტი	ავეჯი და მოწყობილობები	სხვა	დაუმთავრებელი მშენებლობა	იჯარით აღებული ქონების გაუმჯობესება	სულ
თავდაპირველი ღირებულებით								
დეკემბერი 31, 2009	3,043	573	229	329	295	269	-	4,738
შესყიდვა	-	2	-	-	11	-	-	13
რეალიზაცია	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
დეკემბერი 31, 2010	3,043	575	229	327	306	269	-	4,749
შესყიდვა	-	24	17	22	35	2,684	22	2,804
გადატანა	-	124	-	-	-	(124)	-	-
დეკემბერი 31, 2011	3,043	723	246	349	341	2,890	22	7,553
დაგროვილი ცვეთა								
დეკემბერი 31, 2009	35	141	79	62	49	-	-	366
წლის დარიცხვა	30	110	46	50	45	-	-	281
ჩამოწერის შედეგად ელიმინირებული	-	-	-	(2)	-	-	-	(2)
დეკემბერი 31, 2010	65	251	125	110	94	-	-	645
წლის დარიცხვა	31	115	47	49	47	-	2	291
დეკემბერი 31, 2011	96	366	172	159	141	-	2	936
წმინდა საბალანსო ღირებულება								
დეკემბერი 31, 2011	2,947	357	74	190	200	2,890	20	6,617
დეკემბერი 31, 2010	2,978	324	104	217	212	269	-	4,104

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ დაუგირავებია ძირითადი საშუალებები.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ ყოფილა ცვეთას სრულად დაქვემდებარებული ძირითადი საშუალებები.

17. არამატერიალური აქტივები

	არამატერიალური აქტივები
თავდაპირველი ღირებულებით	
დეკემბერი 31, 2009	2,021
შესყიდვა	<u>16</u>
დეკემბერი 31, 2010	2,037
შესყიდვა	<u>23</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>2,060</u>
დაგროვილი ამორტიზაცია	
დეკემბერი 31, 2009	290
წლის დარიცხვა	<u>392</u>
დეკემბერი 31, 2010	682
წლის დარიცხვა	<u>103</u>
დეკემბერი 31, 2011	<u>785</u>
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
დეკემბერი 31, 2011	<u>1,275</u>
დეკემბერი 31, 2010	<u>1,355</u>

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამებსა და ლიცენზიებს.

18. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სხვა ფინანსური აქტივები		
დებიტორული დავალიანება	<u>97</u>	<u>-</u>
სხვა არაფინანსური აქტივები:		
წინასწარ გაწეული ხარჯები	81	33
საგადახადო ანგარიშსწორება, მოგების გადასახადის გარდა	3	-
ავანსი ძირითადი საშუალებების შესყიდვაზე	-	3,333
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვის გამოკლებით	<u>-</u>	<u>(1,414)</u>
სულ სხვა აქტივები	<u>181</u>	<u>1,952</u>

19. ვალდებულებები ბანკების მიმართ

ვალდებულებები ბანკების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სუბ-ისაგან მიღებული სესხები	8,003	3,001
რეზიდენტი კომერციული ბანკების დეპოზიტები	7,890	443
სულ ბანკების დეპოზიტები	15,893	3,444

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკების მიმართ ვალდებულებებში შესული დარიცხული პროცენტი შეადგენს 11 ათას და 2 ათას ლარს, შესაბამისად.

20. ვალდებულებები კლიენტების მიმართ

ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ვადიანი დეპოზიტები	3,486	5,319
მოთხოვნამდე ანგარიშები	4,723	1,371
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	8,209	6,690

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების მიმართ ვალდებულებები მოიცავს დარიცხულ პროცენტს 16 ათასი და 35 ათასი ლარის ოდენობით, შესაბამისად.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების მიმართ ვალდებულებებმა სულ შეადგინა 4,142 ათასი და 5,335 ათასი ლარი (სულ კლიენტთა დეპოზიტების 50% და 80%), რომელიც ეკუთვნოდა 10 კლიენტს, რაც წარმოადგენს მნიშვნელოვან კონცენტრაციას.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კლიენტების მიმართ ვალდებულებები 3,527 ათასი და 3,734 ათასი ლარის ოდენობით გამოყენებულ იქნა, როგორც კლიენტებზე გაცემული სესხების უზრუნველყოფა.

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
ანალიზი დარგების /კლიენტების ტიპების მიხედვით:		
ვაჭრობა და მომსახურება	6,332	5,279
ფიზიკური პირები	1,702	1,051
სხვა	110	102
მშენებლობა	65	258
სულ ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	8,209	6,690

21. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები მოიცავს:

	დეკემბერი 31, 2011	დეკემბერი 31, 2010
სხვა ფინანსური ვალდებულებები:		
ვალდებულებები მომსახურებაზე	122	98
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები:		
თანამშრომელთა ანაზღაურების რეზერვი	141	118
გარანტიების რეზერვის ხარჯი	8	-
საგადასახადო ვალდებულებები მოგების გადასახადის გარდა	15	-
სულ სხვა ვალდებულებები	286	216

22. სააქციო კაპიტალი

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის განცხადებული და გამოშვებული სააქციო კაპიტალი შედგებოდა 31,000 ჩვეულებრივი აქციისაგან, თითოეული ნომინალური ღირებულებით 1,000 ლარის ოდენობით. 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბერს ბანკის მიერ გამოცემული სააქციო კაპიტალი სრულად იქნა შეტანილი.

23. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები

ბანკი თავისი ჩვეული საქმიანობის პროცესში კლიენტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების მიზნით იყენებს ფინანსურ ინსტრუმენტებს გარე-საბალანსო რისკებით. აღნიშნული ინსტრუმენტები, რომლებიც მოიცავს სხვადასხვა ხარისხის საკრედიტო რისკს, არ არის ასახული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

ბანკი არასაბალანსო ვალდებულებებთან მიმართებაში იმავე საკრედიტო და მართვის პოლიტიკით ხელმძღვანელობს, რომელსაც საბალანსო ოპერაციებში იყენებს.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა პირობითი ვალდებულებებზე დანაკარგების რეზერვი. გარანტიები და პირობითი ვალდებულებები წარმოდგენილია კლიენტების გამოუყენებელი საკრედიტო ხაზებით.

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით პირობითი ვალდებულებები მოიცავს:

	<u>დეკემბერი 31, 2011</u>	<u>დეკემბერი 31, 2010</u>
პირობითი ვალდებულებები და საკრედიტო ვალდებულებები:		
გაცემული გარანტიები და სხვა ვალდებულებები	116	-
სასესხო ვალდებულებები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	<u>6,385</u>	<u>202</u>
სულ პირობითი და საკრედიტო ვალდებულებები	<u>6,501</u>	<u>202</u>

კაპიტალური ვალდებულებები – 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა არსებითი კაპიტალური ვალდებულებები.

ვალდებულებები საოპერაციო ლიზინგზე – 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს არ გააჩნდა არსებითი სალიზინგო ვალდებულებები.

სასამართლო დავები – დროდადრო ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირებისას, შემოდის კლიენტებისა და კონტრაგენტების პრეტენზიები ბანკის მიმართ. ხელმძღვანელობის აზრით რაიმე არსებითი დაურიცხავი ზარალი არ არის მოსალოდნელი და ამგვარად ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს შესაბამის ზარალის რეზერვს.

გადასახადები – საქართველოს კომერციულ და საგადასახადო კანონმდებლობაში არსებობს ისეთი მუხლები, რომელთა ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი. ასევე არსებობს საშიშროება საგადასახადო ორგანოების მიერ ბიზნესის საქმიანობისას შემთხვევითი დასკვნების გაკეთებისა. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე კონკრეტული ქმედება, რომელიც ეფუძნება ხელმძღვანელობის მიერ კანონის თავისებურად გაგებას არ იქნება მოწონებული საგადასახადო ორგანოების მიერ, ამან შეიძლება გამოიწვიოს დამატებითი გადასახადების, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვა.

ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებაში, მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის შექმნასა და გარიგებებში საბაზრო ფასის დადგენაში, ასევე, ამგვარმა უზუსტობებმა შეიძლება თავი იჩინოს კლიენტების სესხების და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის და რეზერვის აღდგენაზე დროებითი განსხვავებების შეფასებისას, რაც იწვევს დასაბეგრი მოგების უფრო ნაკლებად წარმოდგენას. ბანკის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გადასახადის ყველა თანხა უკვე დარიცხულია და ამასთან არცერთი შესწორება არ გაკეთებულა ფინანსურ ანგარიშგებაში.

საოპერაციო გარემო – საქართველო, როგორც განვითარებადი ბაზარი ხასიათდება ისეთი რისკებით, რომლებიც არ არსებობს განვითარებულ ბაზარზე, მათ შორის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სოციალური, იურიდიული და საკანონმდებლო რისკებით. როგორც წარსულში ხდებოდა, რეალურ, ან მოსალოდნელ ფინანსურ პრობლემებს, ან განვითარებად ეკონომიკაში ინვესტიციების ჩადებასთან დაკავშირებული მოსალოდნელი რისკების ზრდას შეეძლო უარყოფითად ემოქმედა საქართველოში საინვესტიციო კლიმატზე და ზოგადად საქართველოს ეკონომიკაზე.

წესები და კანონები, რომლებიც გავლენას ახდენს ბიზნესზე საქართველოში, კვლავ ექვემდებარება სწრაფ ცვლილებებს. საქართველოში საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია სხვადასხვაგვარადაა შესაძლებელი, და სხვა კანონიერი და ფისკალური დაბრკოლებები სირთულეებს უქმნის საქართველოში ამჟამად მომუშავე საწარმოებს. საქართველოს მომავალი ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ხელისუფლების მიერ განხორციელებულ ეკონომიკურ, ფისკალურ და ფულადი ღონისძიებების ეფექტურობაზე, საკანონმდებლო, რეგულირების და პოლიტიკური განვითარების პარალელურად.

გლობალური ფინანსური სისტემა კვლავ ღრმა კრიზისს განიცდის და მსოფლიო მასშტაბით მრავალი ქვეყნის ეკონომიკა ნაკლებად ან საერთოდ არ ვითარდება წინა წლებთან შედარებით. ამასთან ერთად, სულ უფრო იზრდება გაურკვეველობა ევროზონის ზოგიერთი სუვერენული სახელმწიფოს კრედიტუნარიანობასთან და ფინანსური ინსტიტუტების მიერ ამ სახელმწიფოების სუვერენულ სესხებზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებით. ამ პირობებში შესაძლებელია გამოიწვიოს საქართველოს ეკონომიკის განვითარების შენელება ან ხელის შეშლა, უარყოფითი ზემოქმედება მოახდინოს ბანკის კაპიტალზე ხელმისაწვდომობაზე და კაპიტალის ღირებულებაზე და ასევე, მის საქმიანობაზე, შედეგებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და პერსპექტივებზე.

24. ბარიერები დაკავშირებულ მხარეებთან

	დეკემბერი 31, 2011		დეკემბერი 31, 2010	
	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ნაშთები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშების მიხედვით
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	2	8,762	52	658
- აქციონერები	2		52	
კლიენტებზე გაცემული სესხები	121	18,655	26	10,116
- ბანკის ან დამფუძნებლის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	121		18	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები			8	
გაუფასურების დანაკარგების რეზერვი კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე	1	208	-	58
- ბანკის ან დამფუძნებლის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	1		-	
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	171	8,209	125	6,690
- უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	82		75	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	89		50	

დირექტორებისა და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელების ანაზღაურება მოიცავს:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	
	დაკავშირებული მხარეების ოპერაციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ოპერაციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელების ანაზღაურება:	463	2,322	479	2,121
- თანამშრომელთა მოკლევადიანი ანაზღაურება	463		479	

2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის სრული მოგებისა და ზარალის ანგარიში მოიცავს შემდეგ თანხებს, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების შედეგად წარმოიშვა:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	
	დაკავშირებული მხარეების ოპერაციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით	დაკავშირებული მხარეების ოპერაციები	კატეგორია ფინანსური ანგარიშგების მიხედვით
საპროცენტო შემოსავალი	20	3,784	1	1,441
- ბანკის ან დამფუძნებლის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	18		1	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	2		-	
საპროცენტო ხარჯი	9	1,103	9	268
- ბანკის ან დამფუძნებლის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	4		6	
- სხვა დაკავშირებული მხარეები	5		3	
საოპერაციო ხარჯები	463	3,618	479	3,759
- ბანკის ან დამფუძნებლის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა	463		479	

25. ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულება

რეალური ღირებულება წარმოადგენს თანხას, რომელზეც ინსტრუმენტი შეიძლება გაიცვალოს გარიგების მოსურნე გათვითცნობიერებულ მხარეებს შორის კომერციული ოპერაციის შედეგად, გარდა სალიკვიდაციო და იძულებითი გარიგებებისა.

აქტივები რომელთა რეალური ღირებულება უტოლდება საბალანსო ღირებულებას

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება უტოლდება რეალურ ღირებულებას, იმ შემთხვევაში თუ მათ გააჩნიათ ხანმოკლე დაფარვის ვადა (3 თვეზე ნაკლები). ეს დაშვება ასევე ეხება მოთხოვნამდე დეპოზიტებს და შემნახველ ანგარიშებს, რომლებსაც არ გააჩნიათ დაფარვის ვადა.

ბანკებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ბანკებზე გაცემული სესხების და ავანსების რეალური ღირებულების შეფასება მოხდა იმავე მეთოდების გამოყენებით, რაც ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასებისას, რეალური ღირებულებით, როგორც ეს ქვემოთ მოცემულ შეფასების მეთოდშია აღწერილი.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

კლიენტებზე სესხები და ავანსები გაიცემა ფიქსირებულ განაკვეთებში. რადგან საქართველოში არ არსებობს სესხებისა და ავანსების მეორადი ბაზარი, ასევე არ არსებობს სარწმუნო ხელმისაწვდომი საბაზრო ღირებულება ამ პორტფელისათვის.

ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი – ზოგიერთ უზრუნველყოფილ სესხს აქვს ფიქსირებული განაკვეთი. რეალური ღირებულება გამოითვლება ბაზარზე ხელმისაწვდომი ტარიფების შედარებით საბალანსო თარიღში ანალოგიური სესხებისათვის, რომელთა ვადა ტოლია დარჩენილი ფიქსირებული პერიოდის.

ქვემოთ მოყვანილია ბანკის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების შედარებითი ანალიზი საბალანსო და რეალური ღირებულებების მიხედვით:

	31 დეკემბერი, 2011		31 დეკემბერი, 2010	
	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	რეალური ღირებულება
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,220	2,220	1,533	1,533
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	8,762	8,762	658	658
კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,447	18,447	10,058	10,058
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	54	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	9,931	9,931	14,153	14,153
სხვა ფინანსური აქტივები	97	97	-	-
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(15,893)	(15,893)	(3,444)	(3,444)
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	(8,209)	(8,209)	(6,690)	(6,690)
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	(122)	(122)	(98)	(98)

26. კაპიტალის რისკის მართვა

ბანკი საკუთარ კაპიტალს მართავს იმისათვის, რომ შეძლოს საწარმოს დაშვების პრინციპის საფუძველზე ფუნქციონირების გაგრძელება, რათა სესხებისა და კაპიტალის ნაშთების ოპტიმიზაციის საშუალებით მაქსიმალური გახადოს აქციონერების უკუგება.

ბანკის კაპიტალის სტრუქტურა შედგება გამოშვებული კაპიტალისა და დაგროვილი ზარალისაგან, როგორც მოცემულია კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშში.

აქციონერთა საბჭო კაპიტალის სტრუქტურას წელიწადში ერთხელ განიხილავს. საბჭო ითვალისწინებს კაპიტალის ღირებულებას და თითოეული კაპიტალის კლასთან დაკავშირებულ რისკს. ხელმძღვანელთა საბჭოს რეკომენდაციებზე დაყრდნობით ბანკი ახორციელებს საერთო კაპიტალის სტრუქტურის დაბალანსებას დივიდენდების გადახდით, ახალი აქციების გამოშვების და ახალი სესხების გაცემით, ან არსებული სესხების დაფარვით.

შემდეგი ცხრილი აანალიზებს ბანკის მიერ კაპიტალის ადეკვატურობის მიზნებისათვის საზედამხებელო კაპიტალის რესურსებს ბაზელის კომიტეტის მიერ დადგენილი პრინციპების შესაბამისად:

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
მოძრაობები პირველად კაპიტალში:		
1 იანვარი	24,265	26,602
სულ სრული ზარალი	(318)	(2,337)
31 დეკემბერი	23,947	24,265

	2011 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის	2010 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
საზედამხედველო კაპიტალის შემადგენლობა:		
პირველადი კაპიტალი:		
სააქციო კაპიტალი	31,000	31,000
დაგროვილი ზარალი	(6,735)	(4,398)
სულ სრული ზარალი წლისათვის	<u>(318)</u>	<u>(2,337)</u>
სულ კვალიფიცირებული პირველადი კაპიტალი	<u>23,947</u>	<u>24,265</u>
სულ საზედამხედველო კაპიტალი	<u>23,947</u>	<u>24,265</u>
კაპიტალის კოეფიციენტები:		
პირველადი კაპიტალი	88%	168%
სულ კაპიტალი	88%	168%

კაპიტალის ადეკვატურობის უზრუნველსაყოფად სტანდარტებით დაწესებული რაოდენობრივი საზომები ბანკისაგან მოითხოვს მთლიანი კაპიტალის (12%) და პირველადი კაპიტალის (8%) რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების მინიმალური ნაშთების და კოეფიციენტების შენარჩუნებას.

27. რისკის მართვის პოლიტიკა

რისკების მართვა მნიშვნელოვან როლს ასრულებს საბანკო საქმიანობაში და არის ბანკის ოპერაციების მნიშვნელოვანი ელემენტი. ბანკის საქმიანობისათვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკები მოიცავს:

- საკრედიტო რისკს
- ლიკვიდობის რისკს
- საბაზრო რისკს

ბანკი აღიარებს, რომ რისკის ეფექტური მართვის პროცესების არსებობა მნიშვნელოვანია. ამისათვის ბანკმა დაადგინა რისკის მართვის გარემო, რომლის უმთავრესი მიზანია ბანკი დაიცვას რისკისაგან და საშუალება მისცეს მიაღწიოს საკუთარ მიზნებს. რისკის მართვის გარემოს საშუალებით ბანკი ახორციელებს შემდეგი სახის რისკების მართვას:

საკრედიტო რისკი

ბანკი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს, რომელიც წარმოადგენს რისკს, რომ ფინანსურ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული რომელიმე მხარე ვერ შეძლებს დაკისრებული ვალდებულების შესრულებას, რის შედეგადაც მეორე მხარეს მიადგება ფინანსური ზარალი.

საკრედიტო რისკის მართვა და მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის ხელმძღვანელთა საბჭოს მიერ დაწესებულ ლიმიტებში. რისკის მართვის განყოფილება თამაშობს მნიშვნელოვან როლს საკრედიტო რისკის მართვასა და კონტროლში. ეს განყოფილება პასუხისმგებელია საკრედიტო რისკის გამოვლენასა და შეფასებაზე, კონტროლის განხორციელებასა და მონიტორინგზე. რისკის მართვის განყოფილება პირდაპირ მონაწილეობს საკრედიტო გადაწყვეტილების მიღების პროცესში და შიდა წესების, რეგულაციებისა და საკრედიტო პროგრამების განხილვაში. ამასთან ერთად, განყოფილება უზრუნველყოფს დამოუკიდებელ რეკომენდაციებს საკრედიტო რისკის შესამცირებლად, ახორციელებს საკრედიტო რისკის კონტროლსა და მონიტორინგს, უზრუნველყოფს ხელმძღვანელობას შესაბამისი ანგარიშგებებით და დაკრედიტების პროცესის შესაბამისობას გარე კანონებთან/წესებთან ისევე, როგორც შიდა მოთხოვნებსა და პროცედურებთან. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს რისკის მოცულობის ლიმიტების დაწესებით ერთ მსესხებელზე ან მსესხებელთა ჯგუფზე და დარგობრივ (გეოგრაფიულ) სეგმენტზე. საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ზღვარი დარგების მიხედვით მტკიცდება და კონტროლირდება აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ. საკრედიტო რისკის ზღვარს, საკრედიტო პროგრამებთან მიმართებაში (მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები), ამტკიცებს დირექტორთა საბჭო.

თითოეულ მსესხებელზე გასაცემი მაქსიმალური თანხის ოდენობა ბანკებისა და ბროკერების ჩათვლით, მოიცავს გარე და შიდა საბალანსო დაქვემდებარებას, რომელიც განიხილება საკრედიტო კომიტეტისა და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის მიერ.

სადაც მართებულია, გარანტიების გაცემის შემთხვევაში ბანკი იღებს უზრუნველყოფას.

საკრედიტო ვალდებულება წარმოადგენს გარანტიებს ან აკრედიტივებს. გარე-საბალანსო ფინანსური ინსტრუმენტების საკრედიტო რისკი განიმარტება, როგორც დანაკარგების ალბათობა, გამომდინარე კონტრაგენტის უუნარობიდან შეასრულოს სახელშეკრულებო პირობები. რაც შეეხება კრედიტის გაზრდის ვალდებულების საკრედიტო რისკს, ბანკი პოტენციურად დგას მთლიანი გამოუყენებელი ვალდებულებების ოდენობის თანხის დაკარგვის საშიშროების წინაშე. თუმცა, დანაკარგის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებებზე, რადგან კრედიტის გაზრდის ვალდებულებების უმეტესობა არის პირობითი, გამომდინარე კლიენტების მიერ სპეციფიური საკრედიტო მოთხოვნების დაცვიდან. ბანკი აკონტროლებს გარე-საბალანსო საკრედიტო ვალდებულებების ვადიანობას, რადგან გრძელვადიან ვალდებულებებს ძირითადად აქვთ უფრო დიდი საკრედიტო რისკი, ვიდრე მოკლევადიან ვალდებულებებს.

საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარების მაქსიმალური ოდენობა

ბანკის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკის მიმართ ცვალებადია და დამოკიდებულია როგორც ინდივიდუალურ რისკებზე, ასევე საბაზრო ეკონომიკასთან დაკავშირებულ ზოგად რისკებზეც.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს საბალანსო და გარესაბალანსო აქტივების საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალურ დაქვემდებარებას. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ასახულ ფინანსურ აქტივებზე საკრედიტო რისკისადმი მაქსიმალური დაქვემდებარება უტოლდება აქტივების საბალანსო ღირებულებას გაქვითვამდე და უზრუნველყოფამდე. ბანკის მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკისადმი იმ შემთხვევაში თუ უზრუნველყოფა და ფასიანი ქაღალდები გაუფასურებულია და პირობითი ვალდებულებებზე, ან კრედიტის გაცემის ვალდებულება არ სრულდება, წარმოდგენილია ამ ინსტრუმენტების კონტრაქტით გათვალისწინებული ღირებულებით.

მაქსიმალური დაქვემდებარება

2011 წლის 31 დეკემბერი

ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,463
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	8,762
კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,447
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	9,931

2010 წლის 31 დეკემბერი

ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	857
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	658
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10,058
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	14,153

გარე-საბალანსო რისკი

ბანკი ფუნდამენტურად იგივე რისკის მენეჯმენტის პოლიტიკას ატარებს გარესაბალანსო რისკების მიმართ, როგორც საბალანსო.

გეოგრაფიული კონცენტრაცია

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს კანონმდებლობის და რეგულირების მოთხოვნებთან ბანკის საქმიანობის შესაბამისობას და აფასებს მათ გავლენას ბანკის საქმიანობაზე. ბანკის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კონცენტრირებულია საქართველოში. მაგალითად: ანალიზი დარგების მიხედვით.

აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია წარმოდგენილია ქვემოთ:

	საქართველო	ვგთო-ს ქვეყნები	სხვა არა ვგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31, 2011 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	2,220	-	-	2,220
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	8,593	64	105	8,762
კლიენტებზე გაცემული სესხები	18,447	-	-	18,447
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	9,931	-	-	9,931
სხვა ფინანსური აქტივები	97	-	-	97
სულ ფინანსური აქტივები	39,342	64	105	39,511
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	15,893	-	-	15,893
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	8,209	-	-	8,209
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	122	-	-	122
სულ ფინანსური ვალდებულებები	24,224	-	-	24,224
წმინდა კოზიცი	15,118	64	105	15,287
	საქართველო	ვგთო-ს ქვეყნები	სხვა არა ვგთო-ს ქვეყნები	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფინანსური აქტივები				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,533	-	-	1,533
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	88	441	129	658
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10,058	-	-	10,058
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	14,153	-	-	14,153
სულ ფინანსური აქტივები	25,886	441	129	26,456
ფინანსური ვალდებულებები				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	3,444	-	-	3,444
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	6,690	-	-	6,690
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	64	34	-	98
სულ ფინანსური ვალდებულებები	10,198	34	-	10,232
წმინდა კოზიცი	15,688	407	129	16,224

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს 2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგს:

31 დეკემბერი, 2011	ააა	აა	ა	ბბბ	< ბბბ	შეუფასებელი	სულ
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	64	-	-	281	8,417	8,762
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	18,447	18,447
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	-	-	9,931	-	9,931
სხვა ფინანსური აქტივები	-	-	-	-	-	97	97
31 დეკემბერი, 2010							
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	-	441	-	-	140	77	658
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	-	-	-	-	10,058	10,058
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	-	-	14,153	-	14,153

საბანკო სექტორი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს მის ფინანსურ აქტივებთან და პირობით ვალდებულებებთან მიმართებაში. ბანკის რისკების მოცულობა კონცენტრირდება საქართველოში. საკრედიტო რისკი რეგულარულად მონიტორინგდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

კლიენტებზე გაცემული სესხების კლასიფიცირება ხდება შიდა შეფასებებისა და სხვა ანალიტიკური პროცედურების მიხედვით. შესაბამისი ბიზნეს ერთეულები სესხების კლასიფიკაციას ახდენენ მათი პოტენციური რისკისა და გავლენის მიხედვით ბანკზე, და ამ კლასიფიკაციის გადამოწმება ხდება რისკების მართვის ფუნქციით. ბანკი იყენებს შეფასების შიდა მოდელს სესხების სხვადასხვა კატეგორიების მიხედვით კლასიფიცირებისათვის. გაუფასურების შემთხვევის შემდეგ, მოდელი გეგმავს სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვების შეფასებაში, მსესხებელთა ფინანსურ მანუვრებლებზე, საკრედიტო ისტორიაზე, დებიტორული დავალიანების ხარისხზე, მსესხებლის ლიკვიდობაზე, მსესხებელთან დაკავშირებულ საბაზრო რისკებზე, მსესხებლის საქმიანობაზე და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით. პერიოდულად ხდება საჭირო ინფორმაციის მოდელში შეყვანა საკრედიტო ანალიტიკოსების მიერ. ინფორმაციის სისტემაში შეყვანის და სესხების შესაძლო დანაკარგების რეზერვის შეფასება ხდება რისკის მართვის განყოფილების მიერ.

2011 და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს არ ჰქონია ვადაგადაცილებული, მაგრამ არა გაუფასურებული სესხები.

სესხები და ავანსები შეცვლილი პირობებით

სესხების და ავანსების პირობების შეცვლა ხდება, როგორც წესი, ან როგორც კლიენტთან მიმდინარე ურთიერთობის ნაწილი, ან მსესხებელის მდგომარეობაში უარყოფითი ცვლილებების დროს. ამ უკანასკნელ შემთხვევაში, პირობების შეცვლამ შეიძლება გამოიწვიოს სესხის გადახდის ან გადაფარვის ვადის გადაგრძელება, ამ დროს ბანკი სთავაზობს შეღავათიან საპროცენტო განაკვეთს პრობლემურ მსესხებელს. ამის შედეგად აქტივი რჩება ვადაგადაცილებაში და იქნება ინდივიდუალურად გაუფასურებული, სადაც ძირისა და პროცენტის შეცვლილი თანხები ვერ აღადგენენ აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებას. სხვა შემთხვევაში პირობების შეცვლა მიგვიყვანს ახალი ხელშეკრულების დადებაამდე, რაც განიხილება როგორც ახალი სესხი.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს შეცვლილი პირობების მქონე ფინანსური აქტივების საბალანსო თანხას, კლასების მიხედვით:

ფინანსური აქტივების კლასი	2011 წლის 31 დეკემბერი	2010 წლის 31 დეკემბერი
კლიენტებზე გაცემული სესხები	4,318	-

საბანკო სექტორი ექვემდებარება საკრედიტო რისკს კლიენტებზე გაცემულ სესხებსა და ბანკთაშორის დეპოზიტებთან მიმართებაში. კლიენტებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში რისკების მოცულობა კონცენტრირდება საქართველოში. საკრედიტო რისკისადმი დაქვემდებარებას მონიტორინგი რეგულარულად უტარდება, რათა უზრუნველყოფილ იქნას ბანკის რისკის მართვის პოლიტიკით დადგენილი საკრედიტო ლიმიტებისა და კრედიტუნარიანობის მოთხოვნების დაცვა.

ლიკვიდობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი ეხება დეპოზიტების გადინების და სხვა ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველსაყოფად საკმარისი სახსრების არსებობას.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აკონტროლებს ზემოთ აღნიშნულ რისკებს ვალიდობის ანალიზის საფუძველზე, რომელიც განსაზღვრავს ბანკის სტრატეგიას შემდგომი ფინანსური პერიოდისათვის. მიმდინარე ლიკვიდობის კონტროლი ხორციელდება სახაზინო დეპარტამენტის მიერ, რომლის ფუნქციაც არის ფულად ბაზრებზე გარიგებების დადება, მიმდინარე ლიკვიდობის შენარჩუნება და ფულადი ნაკადების ოპტიმიზაცია.

ლიკვიდობის რისკის სამართავად, ბანკი ახორციელებს კლიენტების და ბანკის ოპერაციებზე მომავალში მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ყოველდღიურ მონიტორინგს, რაც წარმოადგენს აქტივ-პასივების მართვის პროცესის ნაწილს. დირექტორთა საბჭო აწესებს ლიმიტებს ხელმისაწვდომი სახსრების მინიმალურ პროპორციაზე გასანადგებელი დეპოზიტების უზრუნველსაყოფად და ბანკთაშორის და სხვა სახესხო წყაროს მინიმალურ დონეზე, რომელიც აუცილებელია იმისათვის, რომ დაკმაყოფილდეს განადგება მოთხოვნის მოულოდნელი წარმოქმნისას.

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი:

- (ა) ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადა, რომელიც იანგარიშება ფინანსური ვალდებულებების (სესხის ძირითადი თანხა და პროცენტი) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების იმ უახლოესი თარიღით, როდესაც ბანკი ვალდებულია დაფაროს ვალდებულება; და
- (ბ) ფინანსური აქტივების სავარაუდო დაფარვის ვადა, რომელიც იანგარიშება ფინანსურ აქტივებზე (პროცენტის ჩათვლით) არადისკონტირებული ფულადი სახსრების მოძრაობის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნება აქტივებზე სახელშეკრულებო დაფარვის ვადაში, იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც ბანკი ფულადი სახსრების შემოდინებას სხვა დროსაა მოსალოდნელი ვარაუდობს.

შემდეგ ცხრილში გაანალიზებულია ლიკვიდობის და საპროცენტო განაკვეთის რისკები. ქვემოთ მოცემული მონაცემები ეფუძნება ბანკის უმაღლესი ხელმძღვანელობის მიერ წარმოდგენილ ინფორმაციას:

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსა- ზღვრელი ვადიანობა	2011 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ნაშთები							
საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,156	-	-	-	-	-	1,156
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	8,398	-	-	-	-	-	8,398
კლიენტებზე გაცემული სესხები	-	38	9,700	4,384	4,325	-	18,447
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	-	-	8,913	1,018	-	-	9,931
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე	9,554	38	18,613	5,402	4,325	-	37,932
ფული და ნაშთები							
საქართველოს ეროვნულ ბანკში	1,064	-	-	-	-	-	1,064
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	364	-	-	-	-	-	364
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
სხვა ფინანსური აქტივები	97	-	-	-	-	-	97
სულ ფინანსური აქტივები საპროცენტო შემოსავლის გარეშე	1,525	-	-	-	-	54	1,579
სულ ფინანსური აქტივები	11,079	38	18,613	5,402	4,325	54	39,511
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	15,893	-	-	-	-	-	15,893
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,096	85	4,501	19	-	-	5,701
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები	16,989	85	4,501	19	-	-	21,594
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	2,500	-	6	-	2	-	2,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	122	-	-	-	-	-	122
სულ ფინანსური აქტივები საპროცენტო შემოსავლის გარეშე	2,622	-	6	-	2	-	2,630
სულ ფინანსური ვალდებულებები	19,611	85	4,507	19	2	-	24,224
ლიკვიდობა	(8,532)	(47)	14,106	5,383	4,323	54	
ჯამური ლიკვიდობა	(8,532)	(8,579)	5,527	10,910	15,233	15,287	
საპროცენტო სარგებლის მბრძანებლობა	(7,435)	(47)	14,112	5,383	4,325	-	

	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	განუსაზღვრელი ვადიანობა	2011 წლის 31 დეკემბერი, სულ
ფინანსური აქტივები							
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	550	-	-	-	-	-	550
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	61	-	-	-	-	-	61
კლიენტებზე გაცემული სესხები	276	459	1,409	6,828	1,086	-	10,058
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	397	4,140	930	8,686	-	-	14,153
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური აქტივები	1,284	4,599	2,339	15,514	1,086	-	24,822
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	983	-	-	-	-	-	983
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	-	-	-	-	-	54	54
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	597	-	-	-	-	-	597
სულ ფინანსური აქტივები საპროცენტო შემოსავლის გარეშე	1,580	-	-	-	-	54	1,634
სულ ფინანსური აქტივები	2,864	4,599	2,339	15,514	1,086	54	26,456
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	3,444	-	-	-	-	-	3,444
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	326	283	1,137	3,735	-	-	5,481
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური	3,770	283	1,137	3,735	-	-	8,925
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,209	-	-	-	-	-	1,209
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	51	47	-	-	-	-	98
სულ ფინანსური ვალდებულებები	5,030	330	1,137	3,735	-	-	10,232
ლიკვიდობა	(2,166)	4,269	1,202	11,779	1,086	54	
ჯამური ლიკვიდობა	(2,166)	2,103	3,305	15,084	16,170	16,224	
საპროცენტო სარბიხის მბრძანებლობა	(2,486)	4,316	1,202	11,779	1,086	-	

ლიკვიდობისა და საპროცენტო განაკვეთის რისკების ანალიზი წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ფასს 7-ის შესაბამისად. ამ ცხრილებში წარმოდგენილი თანხები არ შეესაბამება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში წარმოდგენილ თანხებს, რადგან ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები მოიცავს ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზს,

რაც მიუთითებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ დარჩენილ გადახდებზე (საპროცენტო განაკვეთის ჩათვლით), რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით არ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში.

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენ- ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2011 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	8.2%	15,904	-	-	-	-	15,904
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	11%	1,139	170	4,749	19	-	6,077
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		17,043	170	4,749	19	-	21,981
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		2,500	-	6	-	2	2,508
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		122	-	-	-	-	122
სულ ფინანსური ვალდებულებები		19,665	170	4,755	19	2	24,611

	საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენ- ტო განაკვეთი	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	2011 წლის 31 დეკემბერი სულ
ფინანსური ვალდებულებები							
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	7%	3,450	-	-	-	-	3,450
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	6%	371	372	1,503	4,092	-	6,338
სულ საპროცენტო შემოსავლის მქონე ფინანსური ვალდებულებები		3,821	372	1,503	4,092	-	9,788
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		1,209	-	-	-	-	1,209
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		51	47	-	-	-	98
სულ ფინანსური ვალდებულებები		5,081	419	1,503	4,092	-	11,095

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი მოიცავს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, სავალუტო რისკს და ფასების დადგენის სხვა რისკებს, რომელსაც ექვემდებარება ბანკი. ბანკის მიერ რისკების გამოთვლის მეთოდებში და იმ რისკებში, რომლებსაც ის ექვემდებარება ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი აგრეთვე მართავს საპროცენტო განაკვეთისა და საბაზრო რისკებს ბანკის საპროცენტო განაკვეთის პოზიციის ადეკვატურობით, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის პოზიტიურ საპროცენტო მარჯას. ბანკის ხელმძღვანელობა აწარმოებს ბანკის მიმდინარე ფინანსური მდგომარეობის მონიტორინგს, აფასებს მის დამოკიდებულებას საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობის მიმართ და მის ზეგავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძობიარობა

საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების რისკებს ბანკი მართავს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით, რომელიც შესაძლებელია წარმოიშვას ბაზრის კონიუქტურის ნეგატიური ცვლილებების შედეგად. ბანკის ხელმძღვანელობა ახორციელებს ბანკის ფინანსური საქმიანობის მონიტორინგს, აფასებს ბანკის მგრძობიარობას საპროცენტო განაკვეთის რეალური ღირებულების ცვლილების მიმართ და მის გავლენას ბანკის მომგებიანობაზე.

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის რისკის მგრძობიარობის ანალიზს, რომელიც განისაზღვრა „რისკის ცვალებადობის შესაძლო მისაღებ ცვლილებებზე“ დაყრდნობით. ამ ცვლილებების დონე განისაზღვრება ხელმძღვანელობის მიერ და გათვალისწინებულია რისკების ანგარიშებით, რომლებსაც ბანკის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას წარუდგენენ.

გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე:

	2011 წლის		2010 წლის	
	31 დეკემბრის მდგომარეობით	31 დეკემბრის მდგომარეობით	31 დეკემბრის მდგომარეობით	31 დეკემბრის მდგომარეობით
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	23	(23)	11	(11)
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	168	(168)	1	(1)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	369	(369)	201	(201)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	199	(199)	283	(283)
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(318)	318	(69)	69
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	(114)	114	(109)	109
წმინდა გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	327	(327)	318	(318)

ეფექტი კაპიტალზე:

	2011 წლის		2010 წლის	
	31 დეკემბრის მდგომარეობით	31 დეკემბრის მდგომარეობით	31 დეკემბრის მდგომარეობით	31 დეკემბრის მდგომარეობით
	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%	საპროცენტო განაკვეთი +2%	საპროცენტო განაკვეთი -2%
ფინანსური აქტივები:				
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	20	(20)	9	(9)
მოთხოვნები ბანკების მიმართ	143	(143)	1	(1)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	314	(314)	170	(170)
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	169	(169)	240	(240)
ფინანსური ვალდებულებები:				
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	(270)	270	(59)	59
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	(97)	97	(93)	93
წმინდა გავლენა მოგებაზე გადასახადის გადახდამდე	279	(279)	268	(268)

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი განიმარტება, როგორც რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შეიცვლება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან ერთად. ბანკი ექვემდებარება ძირითადი უცხოური ვალუტის გაცვლით კურსების რყევის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფულად ნაკადებზე.

აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი სავალუტო რისკს აკონტროლებს ლარის გაუფასურების და სხვა მაკროეკონომიკური ინდიკატორების დადგენილი საფუძვლების ღია სავალუტო პოზიციის მართვით, რაც ბანკს აძლევს საშუალებას მინიმუმამდე დაიყვანოს ეროვნულ ვალუტასთან მიმართებაში სავალუტო კურსის ცვალებადობის შედეგად განცდილი დანაკარგები. ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით სახაზინო განყოფილება ახორციელებს ბანკის ღია სავალუტო პოზიციის ყოველდღიურ მონიტორინგს.

ბანკის დაქვემდებარება უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვალებადობასთან მიმართებაში წარმოდგენილია შემდეგ ცხრილში:

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.6703 ლარს	ევრო 1 ევრო = 2.1614 ლარს	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2011 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს ეროვნულ ბანკში	705	1,480	34	1	2,220
მოთხვნები ბანკების მიმართ	8,498	168	77	19	8,762
კლიენტებზე გაცემული სესხები	6,325	12,122	-	-	18,447
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	9,931	-	-	-	9,931
სხვა ფინანსური აქტივები	97	-	-	-	97
სულ ფინანსური აქტივები	25,610	13,770	111	20	39,511
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	9,003	6,890	-	-	15,893
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	1,370	6,722	116	1	8,209
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	103	19	-	-	122
სულ ფინანსური ვალდებულებები	10,476	13,631	116	1	24,224
ღია საბალანსო პოზიცია	15,134	139	(5)	19	

	ლარი	აშშ დოლარი 1 აშშ დოლარი = 1.7728 ლარს	ევრო 1 ევრო = 2.3500 ლარს	სხვა ვალუტა	დეკემბერი 31, 2010 სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ნაშთები საქართველოს	729	702	101	1	1,533
მოთხენები ბანკების მიმართ	20	463	154	21	658
კლიენტებზე გაცემული სესხები	5,045	5,013	-	-	10,058
გასაყიდად არსებული ინვესტიციები	54	-	-	-	54
დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები	14,153	-	-	-	14,153
სულ ფინანსური აქტივები	20,001	6,178	255	22	26,456
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები ბანკების მიმართ	3,001	443	-	-	3,444
ვალდებულებები კლიენტების	690	5,750	250	-	6,690
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	96	2	-	-	98
სულ ფინანსური ვალდებულებები	3,787	6,195	250	-	10,232
ღია საბალანსო პოზიციის	16,214	(17)	5	22	

სავალუტო რისკის მგრძობიარობა

შემდეგი ცხრილი დეტალურად წარმოადგენს ბანკის მგრძობიარობას 10%-იან ზრდასა და შემცირებაზე აშშ დოლარის ლართან მიმართებაში. 10% არის მგრძობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისათვის უცხოური ვალუტის რისკზე ანგარიშის წარდგენისას და წარმოადგენს ხელმძღვანელობის მიერ უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის შესაძლო ცვლილების შეფასებას. მგრძობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ არსებული უცხოური ვალუტის დენომინირებულ ფულად ერთეულს და აკორექტირებს მათ გაცვლით კურსს პერიოდის ბოლოს უცხოური ვალუტის განაკვეთის 10%-იანი ცვლილებით.

გავლენა მოგებასა და კაპიტალზე აქტივების ღირებულებაზე დაყრდნობით 2011 და 2010 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი	ლარი/აშშ დოლარი
	10%	-10%	10%	-10%
გავლენა მოგებასა და ზარალზე	14	(14)	(2)	2
გავლენა კაპიტალზე	12	(12)	(1)	1

	2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	ლარი/ევრო	ლარი/ევრო	ლარი/ევრო	ლარი/ევრო
	10%	-10%	10%	-10%
გავლენა მოგებასა და ზარალზე	(1)	1	1	(1)
გავლენა კაპიტალზე	(0.5)	0.5	0.5	(0.5)

მგრძობიარობის ანალიზის შეზღუდვები

ზემოთ მოცემული ცხრილი ახდენს ძირითად დაშვებებში ცვლილებების შედეგების დემონსტრირებას, როცა სხვა დაშვებები რჩება უცვლელი. რეალობაში არსებობს კორელაცია დაშვებებსა და სხვა ფაქტორებს შორის. ასევე უნდა გაითვალისწინოთ, რომ მგრძობიარობა არ არის წრფივი და უფრო დიდი, ან პატარა გავლენა არ უნდა იქნას ინტერპოლირებული, ან ექსტრაპოლირებული ამ შედეგებიდან გამომდინარე.

მგრძობიარობის ანალიზი არ ითვალისწინებს იმ ფაქტს, რომ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები საკმაოდ აქტიურად იმართება. ამასთან, ბანკის ფინანსური პოზიცია შეიძლება იცვლებოდეს იმ დროისათვის, როდესაც ფაქტიური საბაზრო მოძრაობები იქნეს თავს. მაგალითად, ბანკის ფინანსური რისკის მართვის სტრატეგია მიზნად ისახავს საბაზრო რყევებისადმი დამოკიდებულების მართვას. ვინაიდან საინვესტიციო ბაზარს ახასიათებს სხვადასხვა ცვლილებების დონე, მართვის ქმედებებმა შესაძლოა მოიცვას ინვესტიციების გაყიდვა, საინვესტიციო პორტფელის გადაანაწილების ცვლილებები და სხვა დაცვითი ღონისძიებების განხორციელება. ამის შედეგად დაშვებებში ცვლილებების ფაქტიურ გავლენას შეიძლება არ ქონდეს ზეგავლენა ვალდებულებებზე, მაშინ როდესაც აქტივები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში საბაზრო ღირებულებით აღირიცხება. ასეთ გარემოებებში აქტივებისა და ვალდებულებების განსხვავებულმა შეფასებამ შეიძლება მიგვიყვანოს აქციონერების კაპიტალის ცვალებადობასთან.

სხვა შეზღუდვები მგრძობიარობის ანალიზში მოიცავს სავარაუდო საბაზრო მოძრაობების გამოყენებას პოტენციური რისკის დემონსტრირებისათვის, რომელიც წარმოადგენს ბანკის შეხედულებას ახლო მომავალში მოსალოდნელ საბაზრო ცვლილებებზე, რომელთა დარწმუნებით გათვალისწინება შეუძლებელია და მოსაზრებას, რომ ყველა საპროცენტო განაკვეთი ერთმანეთის მსგავსად იმოქმედებს.

საფასო რისკი

საფასო რისკი არის საბაზრო ფასების ცვალებადობის შედეგად ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების მერყეობის რისკი, მიუხედავად იმისა, აღნიშნული ცვალებადობა გამოწვეულია კონკრეტული ფასიანი ქაღალდისთვის ან მისი გამომშვებისთვის სპეციფიური ფაქტორებით, თუ ბაზარზე არსებულ ყველა ფასიანი ქაღალდზე ზემოქმედი ფაქტორებით. ბანკზე გავლენას ახდენს მისი პროდუქტების საფასო რისკი, რომელიც ექვემდებარება ძირითად და სპეციფიურ საბაზრო რყევებს.

ბანკი მართავს საფასო რისკს პოტენციური დანაკარგების პერიოდული შეფასებით. აღნიშნული დანაკარგები შესაძლებელია გამოიწვიოს საბაზრო პირობების გაუარესებამ და დანაკარგების შესაჩერებელი შესაბამისი ლიმიტებისა და მარუების და უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენითა და შენარჩუნებით. გაუნადღებელ სასესხო ვალდებულებებთან მიმართებაში ბანკი პოტენციურად ექვემდებარება ამგვარი ვალდებულებების მთლიანი ოდენობის დანაკარგს. თუმცა, დანაკარგის სავარაუდო ოდენობა ამაზე ნაკლებია, ვინაიდან პირობითი ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია საკრედიტო ხელშეკრულებების გარკვეულ პირობებზე.

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს ისეთი ზარალის რისკს, რომელიც გამოწვეულია სისტემების მწყობრიდან გამოსვლით, შეცდომებით, თაღლითობით თუ სხვა გარე მოვლენებით. როდესაც კონტროლები არასათანადოდ ფუნქციონირებს, საოპერაციო რისკმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს რეპუტაციაზე, გამოიწვიოს საკანონმდებლო დარღვევები ან ფინანსური ზარალი. შეუძლებელია ბანკის მიერ ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრა, თუმცა ბანკი მართავს ამ რისკებს კონტროლის სისტემის, პოტენციური რისკების მონიტორინგისა და მათზე რეაგირების მეშვეობით. კონტროლები მოიცავს მოვალეობათა სათანადოდ განაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და გადამოწმების პროცედურებს, თანამშრომელთა სწავლებისა და შეფასების პროცესებს.